II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 12ης Νοεμβρίου 1992

περί του συμβατού μιας συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά

(Υπόθεση αριθ. IV/M.222 — Mannesmann/Hoesch)

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(93/247/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων [1], και ιδίως το άρθρο 8 παράγραφος 2,

την αίτηση της 29ης Ιουνίου 1992 που υποβλήθηκε από το γερμανικό ομοσπονδιακό γραφείο συμπράξεων (Bundeskartellamt) όσον αφορά την εξέταση της υπόθεσης σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89,

την απόφαση της Επιτροπής της 14ης Ιουλίου 1992 να κινήσει τη διαδικασία στην υπόθεση αυτή,

Αφού έδωσε στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις την ευκαιρία να γνωστοποιήσουν τις απόψεις τους επί των αιτιάσεων της Επιτροπής,

Κατόπιν διαβουλεύσεως με τη συμβουλευτική επιτροπή για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων [2],

Εκτιμώντας ότι:

I. Η ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

(1) Η Mannesmannröhrenwerke AG (εφεξής MRW) και η Hoesch AG (εφεξής Hoesch) προτίθενται να συγχωνεύσουν τις δραστηριότητές τους στον τομέα των χαλυβδοσωλήνων ακριβείας ιδρύοντας μια νέα κοινή επιχείρηση, την Mannesmann Hoesch Präzisrohr GmbH (εφεξής MHP), στην οποία καθεμία από τις εν λόγω επιχειρήσεις συμμετέχει κατά 50 %. Η MRW μεταφέρει τις βιομηχανικές της εγκαταστάσεις στις πόλεις BracKwede, Holzhausen, Remscheid και Wickede ενώ το 75 % της συμμετοχής που κατέχει στο Robur Buizenfabrik μεταφέρεται στο Helmond των Κάτω Χωρών. Εξάλλου, οι εγκαταστάσεις για χαλύβδινους σωλήνες ακριβείας της Mannesmannröhrenwerke Sachsen GmbH (εφεξής MRS), θυγατρικής εταιρείας της MRW, αφιερώνονται στην εκτέλεση παραγγελιών για την MHP. Η Hoesch μεταφέρει τις εγκαταστάσεις της στο Hamm καθώς και το 100 % της συμμετοχής της στην Schulte Rohrbearbeitung GmbH, στο Drensteinfurt.

(2) Αντίθετα, όσον αφορά τους χαλύβδινους σωλήνες μη ακριβείας, η Hoesch μεταβιβάζει στην MRW την πλήρη κυριότητά της επί της θυγατρικής της εταιρείας, Hoesch Tubular Products Corporation, USA (εφεξής HTP) και δίδει στην MRW το 50 % της συμμετοχής στη θυγατρική της Gebr. Fuchs GmbH, Siegen (εφεξής Fuichs) της οποίας είναι πλήρως κυρία. Έτσι, η Fuchs καθίσταται κοινή επιχείρηση ανήκουσα κατά 50 % στην Hoesch. Αυτές οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις της Hoesch στο Hamm που παράγουν χαλύβδινους σωλήνες μη ακριβείας και οι οποίες μεταβιβάζονται στην MHP, εκτελούν παραγγελίες για την MRW. Η Hoesch δεν έχει άλλες δραστηριότητες στον τομέα των χαλύβδινων σωλήνων μη ακριβείας.

(3) Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της MRW με χαλύβδινους σωλήνες μη ακριβείας καθώς και οι θυγατρικές της επιχειρήσεις παραγωγής χαλύβδινων σωλήνων στη Βραζιλία και την Τουρκία δεν συμμετέ-

[1] ΕΕ αριθ. L 395 της 30. 12. 1989, σ. 1 · αναθεωρημένη έκδοση: ΕΕ αριθ. L 257 της 21. 9. 1990, σ. 13.
[2] ΕΕ αριθ. L 128 της 8. 5. 1993, σ. 3.

χουν στη συμφωνία. Η MRW και η Hoesch (μέσω της Krupp) κατέχουν η καθεμία μερίδιο 11 % των μικρών γερμανών παραγωγών χάλυβα NMH Stahlwerke GmbH. Αυτή η επιχείρηση έχει μία θυγατρική παραγωγής χαλύβδινων σωλήνων, την Ronhrwerke Neue Max Hütte GmbH (1). Ούτε αυτές οι δραστηριότητες με χαλύβδινους σωλήνες δεν συμμετέχουν στην πράξη συγχώνευσης.

(4) Δεδομένου ότι οι εν λόγω πράξεις διενεργούνται από τα ίδια μέρη και άπτονται των ιδίων κλάδων μιας βιομηχανίας όπου κάθε πράξη αντιπροσωπεύει μέρος συνολικής συμφωνίας μεταξύ των μερών για την αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων τους στον τομέα των χαλύβδινων σωλήνων, πρέπει να θεωρηθούν ως μία και μόνη συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89. Για το λόγο αυτό, η δημιουργία δύο κοινών επιχειρήσεων, δηλαδή της MHP και της Fuchs καθώς και η απόκτηση από την MRW του αποκλειστικού ελέγχου επί της HTP, αντιπροσωπεύουν μία και μόνη συγκέντρωση κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού.

II. ΤΑ ΜΕΡΗ

(5) Η MRW ασκεί δραστηριότητες στον τομέα της παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίου χαλύβδινων σωλήνων. Είναι θυγατρική της Mannesmann AG, την οποία η τελευταία κατέχει κατά 75 %. Η Mannesmann AG, είναι όμιλος της Γερμανίας που ασκεί ποικίλες δραστηριότητες στους τομείς της κατασκευής μηχανημάτων και ειδών βιομηχανικού εξοπλισμού, της πληροφορικής, της ηλεκτρονικής τεχνολογίας, της κατασκευής εξαρτημάτων για φορτηγά αυτοκίνητα, της παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας προϊόντων σιδήρου και χάλυβα και της παροχής εμπορικών και συναφών υπηρεσιών. Το υπόλοιπο 25 % της MRW κατέχει η Thyssen Stahl AG, παραγωγός χάλυβα της Γερμανίας, η οποία δεν συμμετέχει στην παρούσα συγχώνευση.

(6) Η Hoesch είναι επίσης παραγωγός προϊόντων χάλυβα και ασχολείται με μεγάλο φάσμα δραστηριοτήτων που συνδέονται με αυτούς τους τομείς. Η Hoesch πρόκειται να αγορασθεί από την Krupp GmbH. Αυτό το σχέδιο έτυχε ήδη απαλλαγής βάσει της συνθήκης ΕΚΑΧ (2) αλλά ως προς τα προϊόντα που δεν εμπίπτουν στη συνθήκη ΕΚΑΧ, δεν διέπεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89.

III. ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΣ

Κοινός έλεγχος

(7) Η MRW και η Hoesch κατέχουν η καθεμία 50 % των μεριδίων της MHP και της Fuchs. Διαθέτουν ίσα δικαιώματα ψήφου και εκπροσωπούνται εξίσου στο εποπτικό συμβούλιο και στη συνέλευση των μετόχων της MHP. Η διεύθυνση κάθε κοινής επιχείρησης υποβάλει όλες τις σημαντικές αποφάσεις επί θεμάτων διαχείρισης ζητημάτων, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων επί θεμάτων διαχείρισης, πολιτικής τιμών και διανομής καθώς και τα σχέδια σχετικά με τις επενδύσεις, τα χρηματοοικονομικά θέματα και το προσωπικό, για προηγούμενη έγκριση είτε στο εποπτικό συμβούλιο (Fichs) είτε στη συνέλευση των μετόχων (MHP).

Για το λόγο αυτό, η MHP και η Fuchs ελέγχονται από κοινού κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89.

Αυτόνομες οικονομικές ενότητες

(8) Η MHP είναι η ίδια οικονομικά διεύθυνση υπεύθυνη για τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες. Τα μέρη συμφώνησαν να παράσχουν στην MHP τους αναγκαίους χρηματοοικονομικούς πόρους για την ανάπτυξη των επιχειρήσεών της ανάλογα με τη συμμετοχή τους, εφόσον η ανάπτυξη αυτή δεν μπορεί να επιτευχθεί με τους δικούς της πόρους και στο βαθμό που δεν είναι δυνατόν να βρεθούν αλλού ευνοϊκότεροι όροι χρηματοδότησης.

(9) Η Fuchs είναι σήμερα αυτόνομη επιχειρηματική μονάδα σε πλήρη λειτουργία. Αυτό εξακολουθεί να ισχύει παρά την αλλαγή που επιφέρουν ως προς την κυριότητά της οι διακονονισμοί. Τα μέρη συμφώνησαν ότι η Fuchs εξακολουθεί να λειτουργεί ως ανεξάρτητη επιχείρηση με δική της στρατηγική αγοράς και ότι διατίθενται σ' αυτή οι απαραίτητοι για την ανάπτυξή της χρηματοοικονομικοί πόροι, όπως και για την MHP.

(10) Ο εφοδιασμός σε χάλυβα και των δύο επιχειρήσεων γίνεται σχεδόν εξ ολοκλήρου από τις μητρικές εταιρείες τους. Ο χάλυβας αντιπροσωπεύει άνω του 80 % του κόστους πρώτης ύλης και περίπου 25 έως 40 % του συνολικού κόστους παραγωγής. Η MHP πιθανότατα πραγματοποιεί σημαντικό μέρος των πωλήσεών της (κατά προσέγγιση 40 %) μέσω των μητρικών της εμπορικών εταιρειών. Εξάλλου, πρέπει να ληφθεί υπόψη η ύπαρξη συμφωνιών αμοιβαίνων παραγωγικών διευκολύνσεων (η MHP κατασκευάζει σωλήνες μη ακριβείας βάσει παραγγελιών της MRW και ολόκληρη η παραγωγή σωλήνων ακριβείας της MRS πραγματοποιείται βάσει παραγγελιών της MHP).

(11) Παρότι υπάρχουν εμπορικές σχέσεις μεταξύ των μητρικών εταιρειών και των κοινών επιχειρήσεων, ιδιαίτερα με την MHP, οι σχέσεις αυτές δεν αρκούν προκειμένου να μεταβληθεί το γενικό συμπέρασμα ότι η MHP και η Fuchs λειτουργούν πλήρως ως κοινές επιχειρήσεις. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στη βιομηχανία χάλυβα, η κάθετη ολοκλήρωση είναι συνήθης και σε ορισμένο βαθμό αναγκαία. Όλοι οι μεγάλοι ευρωπαίοι ανταγωνιστές, όπως η British Steel, η Usinor και η ILVA, είναι απόλυτα ολοκληρωμένοι όμιλοι. Εφοδιάζουν τις θυγατρικές τους παραγωγής σωλήνων με χάλυβα και αναπτύσσουν δραστηριότητες και ως έμποροι προϊόντων χάλυβα. Σημαντική είναι εξάλλου

(1) Στο προς δημοσίευση κείμενο της παρούσας απόφασης, ορισμένα στοιχεία παραλείπονται, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 17 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4069/89 περί διαφυλάξεως του επιχειρηματικού απορρήτου. Εντούτοις, για την ευχερέστερη κατανόηση του κειμένου, δίδονται στις υποσημειώσεις ορισμένα στοιχεία, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, χωρίς να παραβιάζεται η απαίτηση διαφυλάξεως του επιχειρηματικού απορρήτου.

(2) Απόφαση της Επιτροπής της 15ης Μαΐου 1992 (δεν έχει δημοσιευθεί).

η αξία την οποία προσθέτουν οι κοινές επιχειρήσεις στον εισρέοντα χάλυβα τον οποίο προμηθεύουν οι μητρικές εταιρείες.

(12) Εφόσον η MHP και η Fuchs εφοδιάζονται με σημαντικό εξοπλισμό και επαρκείς χρηματοοικονομικούς πόρους και οι εμπορικές τους σχέσεις με τις μητρικές τους εταιρείες δεν βαίνουν πέραν της συνήθους βιομηχανικής πρακτικής, και οι δύο κοινές επιχειρήσεις πρέπει να θεωρηθούν ως αυτόνομες οικονομικές ενότητες με πλήρεις λειτουργίες κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89.

Απουσία συντονισμού της συμπεριφοράς σε θέματα ανταγωνισμού μεταξύ ανεξαρτήτων επιχειρήσεων

(13) Η Hoesch μεταβιβάζει στην MHP όλες τις δραστηριότητές της στον τομέα των χαλύβδινων σωλήνων ακριβείας. Όσον αφορά τους χαλύβδινους σωλήνες μη ακριβείας, μεταβιβάζει στην MRW την κατά 100 % θυγατρική της HTP και χορηγεί στην MRW την κατά 50 % συμμετοχή της στην Fuchs. Όταν αυτό πραγματοποιηθεί, η Hoesch δεν έχει άλλο συμφέρον στις αγορές χαλύβδινων σωλήνων εκτός από τις συμμετοχές της στις δύο κοινές επιχειρήσεις. Δεδομένου του ενδιαφέροντος και δεδομένης της υφιστάμενης πλεονάζουσας ικανότητας στις αγορές χάλυβα, δεν είναι λογικό από εμπορική άποψη, η Hoesch να επιδιώξει να επανέλθει στις αγορές σωλήνων από χάλυβα.

(14) Η MRW εξακολουθεί να ασκεί στις αγορές των κοινών επιχειρήσεων. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τους χαλύβδινους σωλήνες μη ακριβείας, δεδομένου ότι η MRW έχει εκτεταμένα συμφέροντα εκτός Fuchs. Όσον αφορά τους σωλήνες ακριβείας, η MRW διατηρεί μειωμένα συμφέροντα εκτός MHP. Αυτά είναι:

— η παραγωγική της ικανότητα στην MRS, η οποία εν πάση περιπτώσει προορίζεται για την MHP,

— τα συμφέροντά της στην Rohrenwerk Neue Max Hütte GmbH, που είναι ένας σχετικά μικρός παραγωγός,

και

— η πλειοψηφική συμμετοχή της στους παραγωγούς σωλήνων από χάλυβα στη Βραζιλία και την Τουρκία· και οι δύο πραγματοποιούν αμελητέες πωλήσεις στην Κοινότητα.

(15) Η διαφορετική φύση των συμφερόντων της Hoesch, η οποία αποσύρεται από τις αγορές σωλήνων, σε σύγκριση με τα συμφέροντα της MRW, η οποία διατηρεί σημαντικά συμφέροντα στις αγορές αυτές, αντικατοπτρίζεται στον εσωτερικό κανονισμό της συνέλευσης των μετόχων της MHP και στη συμφωνία που έχει συναφθεί μεταξύ των MRW και Hoesch όσον αφορά τη Fuchs.

(16) Παρά το ότι η Mannesmann AG όσον και ο μελλοντικός όμιλος Krupp-Hoesch είναι σημαντικοί παραγωγοί χάλυβα, πρέπει καταρχήν να σημειωθεί η Mannesmann απορροφά σχεδόν όλη τη δική της παραγωγή και, εν συνεχεία ότι και οι δύο ασκούν σχεδόν αποκλεισιτκά δραστηριότητες σε αγορές διαφορετικών προϊόντων, συγκεκριμένα η Mannesmann στις αγορές σωλήνων κυκλικής διατομής (ημικατεργασμένα προϊόντα για σωλήνες) και η Krupp-Hoesch στην αγορά πλατέων προϊόντων (πλατειές ταινίες θερμή έλασης). Επομένως, η επίδραση στον ανταγωνισμό στις ελεύθερες αγορές προϊόντων σε προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας παραγωγής, οι οποίες είναι ήδη πολύ μικρές σε μέγεθος ενόψει του βαθμού της κάθετης ολοκλήρωσης στη βιομηχανία, δεν είναι σημαντική.

(17) Η ποικιλία των δραστηριοτήτων των μητρικών επιχειρήσεων στα προηγούμενα στάδια της διαδικασίας παραγωγής του προϊόντος αντικατοπτρίζεται και στη συμφωνία περί εφοδιασμού μεταξύ των μητρικών εταιρειών και των κοινών επιχειρήσεων· η Mannesmann προμηθεύει με ημικατεργασμένα προϊόντα για σωλήνες (pré-tubes) και σωλήνες ορθογωνικών διατομών, ενώ η Krupp-Hoesch προμηθεύει με πλατειές ταινίες θερμής έλασης.

(18) Κατά συνέπεια, η δημιουργία των κοινών επιχειρήσεων δεν συνεπάγεται τον συντονισμό της συμπεριφοράς ανεξαρτήτων επιχειρήσεων σε θέματα ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89.

(19) Επομένως, η MHP και η Fuchs πρέπει να θεωρηθούν ως κοινές επιχειρήσεις με χαρακτήρα συγκεντρώσεως κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.

IV. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

(20) Ο συνολικός παγκόσμιος κύκλος εργασιών των μερών το 1991 υπερέβη τα 5 000 εκατομμύρια Ecu (Mannesmann 13,025 εκατομμύρια Ecu, Hoesch 4,929 εκατομμύρια Ecu). Και τα δύο μέρη έχουν κύκλο εργασιών που υπερβαίνει σε κοινοτικό επίπεδο τα 250 εκατομμύρια Ecu. Τα μέρη δεν πραγματοποίησαν πλέον των δύο τρίτων του κοινοτικού κύκλου εργασιών τους σε ένα και το αυτό κράτος μέλος. Κατά συνέπεια, η πράξη έχει κοινοτική διάσταση κατά την έννοια του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89.

V. ΤΟ ΣΥΜΒΑΤΟ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΑΓΟΡΑ

Α. Η βιομηχανία χαλύβδινων σωλήνων

(21) Η βιομηχανία χαλύβδινων σωλήνων παράγει μεγάλη ποικιλία σωλήνων για ένα φάσμα εφαρμογών χρησιμοποιώντας διαφορετικές διαδικασίες παραγωγής. Το μέγεθος των σωλήνων ποικίλλει από στενούς σωλήνες με διάμετρο περίπου 1 mm μέχρι ευρείς σωλήνες με διάμετρο άνω του 1,60 μέτρου. Το βάρος ενός σωλήνα ποικίλλει αντίστοιχα μεταξύ μερικών μόνο γραμμαρίων και άνω των 5 τόνων ανά μέτρο.

(22) Γενικά, οι χαλύβδινοι σωλήνες μπορούν να διαιρεθούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες, τους σωλήνες ακριβείας και τους σωλήνες μη ακριβείας. Οι τελευταίοι αποκαλούνται επίσης σωλήνες εμπορίου και μεταφοράς. Οι σωλήνες ακριβείας μπορούν να διακριθούν από τους σωλήνες μη ακριβείας με βάση κυρίως την ακρίβεια των διακρίσεών τους. Η αναγκαία ανοχή μπορεί να επιτευχθεί είτε άμεσα μέσω της παραγωγικής διαδικασίας, είτε με τη χρησιμοποίηση σωλήνα μη ακριβείας ως ημικατεργασμένου προϊόντος για σωλήνες ο οποίος υπόκειται σε περαιτέρω επεξεργασία.

(23) Οι σωλήνες μη ακριβείας μπορούν να υποδιαιρεθούν ανάλογα με τη χρήση τους. Συγκεκριμένα, οι αγωγοί παροχής χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά αερίων και υγρών, οι λείοι σωλήνες χρησιμοποιούνται κυρίως ως υλικό κατασκευών σε μηχανολογικές εφαρμογές και στις κατασκευές από χάλυβα, οι σωλήνες με σπειρώματα χρησιμοποιούνται σε οικιακές εγκαταστάσεις, οι αυλοί λεβητοποιίας και οι σωλήνες βιομηχανικών εγκαταστάσεων συναντώνται σε σταθμούς ηλεκτρικής ενέργειας και στη χημική και πετροχημική βιομηχανία, οι αγωγοί πετρελαίου χρησιμοποιούνται στην έρευνα και στις γεωτρήσεις για πετρέλαιο και αέριο, και οι σωλήνες κοίλης διατομής χρησιμοποιούνται ως δομικά στοιχεία από μηχανολόγους, στην κατασκευή αυτοκινήτων οχημάτων και στις δομικές κατασκευές. Στα διάφορα είδη σωληνώσεων μπορούν να χρησιμοποιηθούν χαλύβδινοι συγκολλημένοι σωλήνες ή σωλήνες χωρίς ραφή. Οι συγκολλημένοι σωλήνες κατασκευάζονται από πλατέα προϊόντα χάλυβα, ενώ οι σωλήνες χωρίς ραφή κατασκευάζονται από σωλήνες κυκλικής διατομής. Οι συγκολλημένοι σωλήνες είναι γενικά φθηνότεροι από τους σωλήνες χωρίς ραφή. Πρόσφατα, οι σωλήνες χωρίς ραφή μπορούν να αντικατασταθούν από συγκολλημένους σωλήνες περίπου στο 85 % των εφαρμογών. Αυτό το ποσοστό αυξάνεται σταθερά λόγω της τεχνολογικής προόδου και, ιδίως, λόγω των βελτιωμένων τεχνικών συγκόλλησης. Για το λόγο αυτό, τα μέρη θεωρούν ότι οι συγκολλημένοι σωλήνες και οι σωλήνες χωρίς ραφή δεν συνιστούν δύο χωριστές αγορές προϊόντος. Είναι, σε ορισμένο βαθμό, δυνατόν να εφαρμοστούν διαφορετικές μέθοδοι παραγωγής (συμπεριλαμβανομένης της κατεργασίας εν ψυχρώ) και διαφορετικές διαδικασίες συγκόλλησης. Ανάλογα με το κάθε πεδίο εφαρμογής, πρέπει να πληρούται ευρύ φάσμα τεχνικών προδιαγραφών.

Β. **Χαλύβδινοι σωλήνες ακριβείας**

1. *Αγορά των σχετικών προϊόντων*

(24) Οι χαλύβδινοι σωλήνενς ακριβείας είναι διαφορετικοί απο τους χαλύβδινους σωλήνες μη ακριβείας από πολλές απόψεις: παραγωγική διαδικασία (κατεργασία εν ψυχρώ των ημικατεργασμένων προϊόντων για σωλήνες), βαθμός ανοχής και, ιδίως, χαρακτηριστικά, πεδία εφαρμογής και τιμή. Τα μέρη εξετίμησαν ότι αγορές χαλύβδινων σωλήνων ακριβείας και μη ακριβείας επικαλύπτονται μόνον όσον αφορά το 5 % του όγκου. Τα μέρη θεωρούν ότι οι χαλύβδινοι σωλήνες ακριβείας ως σύνολο σχηματίζουν ενιαία αγορά του σχετικού προϊόντος.

(25) Είναι ίσως δυνατόν να υποδιαιρεθεί περαιτέρω η αγορά για χαλύβδινους σωλήνες ακριβείας μεταξύ, ιδίως,

i) σωλήνων ακριβείας συγκολλημένων ή χωρίς ραφή με ειδικά χαρακτηριστικά (δηλαδή DIN 2391 και 2393),

ii) άλλων σωλήνων ακριβείας με συγκόλληση (DIN 2394, 2395).

(26) Παρά τις υφιστάμενες διαφορές, οι δύο τομείς σωλήνων ακριβείας θεωρούνται ότι ανήκουν σε μία και μόνο αγορά σχετικού προϊόντος. Για την άποψη αυτή, έχει σημασία ότι και στους δύο κλάδους της αγοράς οι πελάτες είναι οι ίδιοι (κατασκευαστές αυτοκινήτων και μηχανολόγοι). Αυτοί οι πελάτες είναι ικανοί να καθορίσουν μόνοι τους την έκταση της αντικατάστασης των μεγάλης αξίας σωλήνων από απλούς σωλήνες ακριβείας. Το να περιληφθούν και οι δύο κλάδοι σε ενιαία αγορά του σχετικού προϊόντος φαίνεται δικαιολογημένο εφόσον είναι δυνατόν να υπάρξει μετάβαση από τον ένα κλάδο προς τον άλλο κατά τρόπο ήπιο και χωρίς ιδιαίτερες αφορμές για προβλήματα.

(27) Πάντως, δεν είναι σκόπιμο να δοθεί ακριβής ορισμός της αγοράς σωλήνων ακριβείας: αν δοθεί στενότερος ορισμός, η επίδραση στον ανταγωνισμό στις γειτονικές αγορές εξακολουθεί να απαιτεί αξιολόγηση και, στην παρούσα υπόθεση, αυτό δεν οδηγεί σε ουσιαστικά διαφορετικό συμπέρασμα.

2. *Γεωγραφική αγορά αναφοράς*

(28) Βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, μπορεί να θεωρηθεί ότι η περιγραφική αγορά αναφοράς εκτείνεται μετά βεβαιότητας τουλάχιστον μέσα στα πλαίσια της Κοινότητας. Αυτή η άποψη ενισχύεται από το υψηλό επίπεδο αμοιβαίας διείσδυσης στην αγορά μεταξύ κρατών μελών καθώς και από την απουσία σημαντικών διαφορών ως προς τις τιμές. Η παρατήρηση αυτή φαίνεται ότι ισχύει και για κράτη μέλη που δεν έχουν σημαντική βιομηχανία χάλυβα.

3. *Αξιολόγηση του ανταγωνισμού*

(29) Το συνδυασμένο μερίδιο στην κοινοτική αγορά των υπό κρίση επιχειρήσεων είναι μικρότερο του 10 %. Αν γίνει δεκτός ένας στενότερος ορισμός της αγοράς προϊόντος για τους χαλύβδινους σωλήνες ακριβείας με ειδικές προδιαγραφές, και πάλι το μερίδιο αγοράς στην κοντική αγορά δεν υπερβαίναι το 25 %. Στη Γερμανία, οι επιχειρήσεις διαθέτουν συνδυασμένο μερίδιο σε όλη την αγορά περίπου 25 %, και μερίδιο [. . .] (1) στον τομέα των σωλήνων ακριβείας με υψηλές προδιαγραφές.

(30) Ακόμη και αν γίνει δεκτός αυτός ο πολύ στενός ορισμός του προϊόντος και της γεωγραφικής αγοράς, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η συγκέντρωση οδηγεί στη δημιουργία ή στην ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης. Στη γερμανική αγορά υπάρχει επαρκής αριθμός εγχωρίων και αλλοδαπών προμηθευτών οι οποίοι είναι σε θέση, τουλάχιστον ενόψει της περαιτέρω πίεσης που ασκείται ενδεχομένως στον ανταγωνισμό από άλλους αλλοδαπούς προμηθευτές και του μερικού ανταγωνισμού που προκύπτει από την υποκατάσταση από σωλήνες μικρότερης ακριβείας, να περιορίσουν αισθητά το πεδίο δράσης της MR/Hoesch.

(1) Προς διαφύλαξη του επιχειρηματικού απορρήτου, τα αριθμητικά στοιχεία που αναφέρονται στο πρωτότυπο αντικαθίστανται στο προς δημοσίευση κείμενο ως εξής: σαφώς ανώτερο του 25 %.

Γ. **Σωλήνες μη ακριβείας πλην των αγωγών παροχής**

1. *Η αγορά του σχετικού προϊόντος*

(31) Οι αγορές για σωλήνες μη ακριβείας διακρίνονται τόσο από άποψη εφαρμογών (όπως ήδη εξετέθη ανωτέρω) όσο και από άποψη τιμής. Στην κοινοποίησή τους, τα μέρη προέβαλαν καταρχήν την άποψη ότι οι συνήθεις σωλήνες του εμπορίου μπορούν να κατανεμηθούν στις ακόλουθες αγορές του σχετικού προϊόντος:

— αγωγοί παροχών,
— σωλήνες με σπειρώματα,
— λείοι σωλήνες,
— αυλοί λεβητοποιίας και σωλήνες βιομηχανικών εγκαταστάσεων,
— αγωγοί πετρελαίου,
— είδη κοίλης διατομής με καθορισμένη μορφή.

(32) Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, τα μέρη μετέβαλαν τις απόψεις τους έτσι ώστε σήμερα να θεωρούν ότι όλοι οι σωλήνες που χρησιμοποιούνται για την παροχή ύλης (π.χ. νερού, αερίου, πετρελαίου, αερίων) ανήκουν σε μία και την αυτή αγορά σωλήνων μεταφοράς, ήτοι όλοι οι κοχλιοτομημένοι σωλήνες, οι αγωγοί πετρελαίου και τα συστήματα σωληνώσεων καθώς και, εν μέρει, οι λείοι σωλήνες, οι αυλοί λεβητοποίας και οι σωλήνες βιομηχανικών εγκαταστάσεων.

(33) Περιγράφεται κατωτέρω σε ποιό βαθμό είναι δυνατόν οι σωλήνες αυτοί να ενταχθούν στην ίδια αγορά του σχετικού προϊόντος.

(34) Ανεξάρτητα από την αγορά για αγωγούς παροχής, οι άλλες επηρεαζόμενες αγορές του σχετικού προϊόντος δεν απαιτούν λεπτομερειακή οριοθέτηση της συγκεκριμένης αγοράς προϊόντος εφόσον αυτό δεν έχει ιδιαίτερη επίδραση στην αξιολόγηση της σχεδιαζόμενης συγκέντρωσης. Αυτό ισχύει τόσο για την τυχόν ευρύτερη προσέγγιση (π.χ. για είδη κοίλης διατομής με καθορισμένη μορφή συμπεριλαμβανομένων των δομικών στοιχείων που κατασκευάζονται από άλλα υλικά) όσο και για μια τυχόν στενότερη οριοθέτηση της αγοράς (π.χ. για αυλούς λεβητοποιίας ή σωλήνες βιομηχανικών εγκαταστάσεων με βάση ποιοτικά κριτήρια). Δεν είναι, ως εκ τούτου, σκόπιμο να δοθεί ακριβής ορισμός της αγοράς του σχετικού προϊόντος για συνήθεις σωλήνες εμπορίου και μεταφοράς.

2. *Γεωγραφική αγορά αναφοράς*

(35) Με εξαίρεση τους αγωγούς παροχής, οι ίδιες εκτιμήσεις που έγιναν για τον ορισμό της γεωγραφικής αγοράς αναφοράς ισχύουν τόσο για σωλήνες μη ακριβείας όσο και για σωλήνες ακριβείας. Για παράδειγμα, στη Γερμανία, που είναι το μόνο κράτος μέλος όπου η σχεδιαζόμενη συγκέντρωση έχει αξιόλογες επιπτώσεις, το ποσοστό εισαγωγών των διαφόρων χαλύβδινων σωλήνων μη ακριβείας ποικίλλει μεταξύ 28,5 % για τους αυλούς λεβητοποιίας και τις σωληνώσεις βιομηχανικών εγκαταστάσεων και 70 % για τα είδη κοίλης διατομής με καθορισμένη μορφή. Οι εισαγωγείς είναι οι κύριοι παραγωγοί χάλυβα στη Δυτική και Ανατολική Ευρώπη. Κατά συνέπεια, η γεωγραφική αγορά αναφοράς είναι σχεδόν βέβαιο ότι εκτείνεται τουλάχιστον σε κοινοτικά πλαίσια (εκτός ίσως από τους αυλούς λεβητοποιίας και τους σωλήνες βιομηχανικών εγκαταστάσεων) και σε παγκόσμια επίπεδα όσον αφορά τους σωλήνες γεωτρήσεων πετρελαίου.

3. *Αξιολόγηση από άποψη ανταγωνισμού*

(36) Σε καμία από τις επηρεαζόμενες αγορές του σχετικού προϊόντος για σωλήνες μη ακριβείας (εξαιρουμένων των αγωγών παροχής), η συγκέντρωση δεν καταλήγει σε συνδυασμένο κοινοτικό μερίδιο αγοράς άνω του 25 %. Μεγάλη σώρευση μεριδίων αγοράς επέρχεται μόνο στη Γερμανία, όπου το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς υπερβαίνει το 50 % τόσο για τους σωλήνες γεώτρησης πετρελαίου όσο και για τους αυλούς λεβητοποιίας και τους σωλήνες βιομηχανικών εγκαταστάσεων.

(37) Η δημιουργία, ωστόσο, ή η ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης στις αγορές αυτές (εξαιρουμένων των αγωγών παροχής) μπορεί να αποκλεισθεί.

(38) Όσον αφορά τους αγωγούς γεωτρήσεων πετρελαίου, ακόμη και αν πραγματοποιηθεί η συγχώνευση των δύο σημαντικότερων γερμανών παραγωγών, ο διεθνής χαρακτήρας των επιχειρήσεων με πετρέλαιο αποκλείει την ύπαρξη ανεξέλεγκτου πεδίου δράσης στα πλαίσια της γερμανικής αγοράς.

(39) Στην αγορά για αυλούς λεβητοποιίας και σωλήνες βιομηχανικών εγκαταστάσεων είναι δυνατόν, λόγω των ειδικών τεχνικών προδιαγραφών ασφαλείας που ισχύουν στη Γερμανία, να βρεθούν στοιχεία που να στηρίξουν την εκδοχή ότι υφίσταται χωριστή γερμανική αγορά. Ωστόσο, και στην περίπτωση αυτή πρέπει να αποκλειστεί η ύπαρξη περιορισμού στον ανταγωνισμό. Η θέση της MRW στην αγορά βελτιώνεται μόνο στο κατώτερο τμήμα της αγοράς, δεδομένου ότι η Hoesch κατασκευάζει σήμερα μόνον σωλήνες της βαθμίδας I και δεν ασκεί δραστηριότητες στον κλάδο των αυλών λεβητοποιίας και σωλήνων για βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Στο κατώτερο τμήμα της αγοράς όμως, οι εισαγωγές έχουν προωθηθεί ιδιαιτέρως. Επομένως, η βελτίωση της θέσης της MRW στο τμήμα αυτό δεν επεκτείνει καθόλου το πεδίο των δραστηριοτήτων της στο σύνολο της αγοράς.

Δ. **Χαλύβδινοι αγωγοί αερίου**

1. *Η αγορά του σχετικού προϊόντος*

(40) Η Επιτροπή περικλείει στην αγορά του σχετικού προϊόντος εκείνα τα προϊόντα για τα οποία ο καταναλωτής θεωρεί δυνατή την αμοιβαία υποκατάσταση από άποψη ιδιοτήτων, τιμής και σκοπούμενων χρήσεων. Λαμβάνει επίσης υπόψη αν το πεδίο άσκησης δραστηριοτήτων των προμηθευτών στη σχετική αγορά μπορεί να περιοριστεί από μέτρα προμηθευτών στις γειτονικές αγορές του προϊόντος.

(41) Η Επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχει αγορά σχετικού προϊόντος για τους χαλύβδινους αγωγούς αερίου (που δεν περιλαμβάνει τους αγωγούς ευρείας διατομής). Οι σχετικοί λόγοι εκτίθενται κατωτέρω.

1.1. Διάκριση από άλλους σωλήνες εμπορίου και μεταφοράς

(42) Οι αγωγοί παροχής πρέπει να διακριθούν από τους λεγόμενους λοιπούς σωλήνες εμπορίου και μεταφοράς. Οι τελευταίοι εκπληρώνουν μερικώς την ίδια λειτουργία (π.χ. οι σωλήνες με σπειρώματα) εφόσον μπορούν να διοχετευθούν μέσω αυτών υγρά ή αέρια, διαφέρουν όμως πλήρως από άποψη τεχνικών προδιαγραφών (π.χ. DID 2440/24421/2442), περίπου εφαρμογών (οικιακές εγκαταστάσεις), χρηστών, τρόπου διανομής και τιμών.

(43) Τα μέρη είναι της γνώμης ότι, λόγω της δυνατότητας υποκατάστασης των προϊόντων και της αλληλεξάρτησης των τιμών, υφίσταται ενιαία αγορά για τους σωλήνες μη ακριβείας που συμπεριλαμβάνει όλες τις εφαρμογές. Πεσβεύουν ότι οι σωλήνες μη ακριβείας σχηματίζουν ενιαία αγορά που εκπληρώνει τις ίδιες λειτουργίες, ήτοι τη μεταφορά στοιχείων (νερού, αερίων, πετρελαίου, θερμού αέρα για θέρμανση, αέρα, στερεών).

(44) Ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η ανάλυση την οποία παρουσίασαν τα μέρη καθιστά σαφείς τις διαφορές τιμών μεταξύ των σωλήνων εμπορίου και μεταφοράς, η πορεία που εμφανίζουν οι καμπύλες απεικονίζει την εξέλιξη των τιμών μόνον ως προς τα ημιτελή προϊόντα για χαλύβδινους σωλήνες (εδώ π.χ. τα πηνία, coils) τα οποία, σύμφωνα με τα στοιχεία των επιχειρήσεων, αντιπροσωπεύουν περίπου το 60 % του συνολικού κόστους παραγωγής. Αν τώρα τεθεί το κρίσιμο ερώτημα κατά πόσον στις σχετικές αγορές επικρατούν ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού, τότε οι διαφορές (π.χ. μη δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης, διαφορετικά συστήματα διανομής) είναι προφανείς και αντικατοπτρίζονται, μεταξύ άλλων, στα τελείως διαφορετικά ποσοστά εισαγωγών για τους σωλήνες παροχής (αερίου), αφενός, και για τους λοιπούς σωλήνες εμπορίου και μεταφοράς, αφετέρου.

(45) Σύμφωνα με όσα υποστήριξαν τα μέρη, θεωρείται δεδομένο ότι οι λεγόμενοι σωλήνες ευρείας διατομής δεν ανήκουν στην αγορά του σχετικού προϊόντος. Διακρίνονται από τους σωλήνες παροχής όχι μόνον από άποψη μεγέθους αλλά και από άποψη πεδίου εφαρμογών (μεταφορά μεγάλων αποστάσεων π.χ. από τη Σιβηρία στη Γερμανία), ζήτησης και συνθηκών ανταγωνισμού. Η Mannesmann ήδη διαχώρισε, πριν από ένα χρόνο, αυτόν τον τομέα δραστηριοτήτων και τον ενέταξε (μαζί με την Usinor Sacilor) στην κοινοτική επιχείρηση Europipe GmbH.

(46) Τα μέρη συγκαταλέγουν στη σχετική αγορά τους υδροσωλήνες. Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται αυτή την άποψη. Οι υδροσωλήνες κατασκευάζονται σύμφωνα με τα DIN 2460 και, για το λόγο αυτό, δεν επιτρέπεται η χρήση τους για την παροχή αερίου. Εξάλλου, το μερίδιο των υδροσωλήνων στο συνολικό όγκο των χαλυβδοσωλήνων παροχής (χωρίς τους σωλήνες ευρείας διατομής) είναι μόνον περίπου [...] (1). Το μερίδιο της MRW με υδροσωλήνες στο συνολικό κύκλο εργασιών με χαλυβδοσωλήνες παροχής είναι μικρότερο του [...] (1) και το μερίδιο της Hoesch/Fuchs μικρότερο του [...] (1).

1.2. Η υποκατάσταση από σωλήνες από συνθετική ύλη και άλλα υλικά

(47) Τα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούν ότι στην αγορά του σχετικού προϊόντος για σωλήνες παροχής δεν περιλαμβάνονται μόνον οι σωλήνες από χάλυβα, αλλά και οι σωλήνες από άλλη ύλη (πλαστικό, χυτοσίδηρο, σκυρόδεμα και πέτρα). Την άποψη αυτή δικαιολογούν με βάση το γεγονός ότι χρησιμοποιούνται εναλλακτικά και ότι, κατά την άποψή τους οι σωλήνες από συνθετική ύλη υποκαθιστούν σε μεγάλη κλίμακα τους σωλήνες από χάλυβα.

(48) Μετά από έρευνα που διεξήχθη μεταξύ των βιομηχανικών ενώσεων, των ανταγωνιστών και των χρηστών σωλήνων παροχής αερίου και αφού ελήφθη υπόψη η γνώμη των εμπειρογνωμόνων την οποία προσκόμισαν τα μέρη, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα στοιχεία που διαμορφώνουν τη σχέση υποκατάστασης μεταξύ σωλήνων μεταφοράς αερίου από χάλυβα και σωλήνων από συνθετική ύλη είναι κυρίως η δυνατότητα υποκατάστασης από τεχνική άποψη, οι (εθνικές) προδιαγραφές ασφάλειας, τα υφιστάμενα δίκτυα αερίου των επιχειρήσεων διανομής αερίου και οι προτιμήσεις των αγοραστών.

(49) Ο θεωρητικός βαθμός της δυνατότητας υποκατάστασης εξαρτάται από τον οικείο κλάδο της αγοράς για σωλήνες μεταφοράς αερίου. Σύμφωνα με την υποδιαίρεση που συνηθίζεται στον εν λόγω κλάδο, γίνεται διαχωρισμός μεταξύ των ακόλουθων τομέων:

— σωλήνες χαμηλής πίεσης (≤ 4 bar), οι οποίοι τοποθετούνται κυρίως για τη διανομή αερίου από τους δήμους και τις κοινότητες,

— σωλήνες μέσης πίεσης (>4 bar έως ≤ 16 bar), οι οποίοι τοποθετούνται κυρίως για τη διανομή σε περιφερειακό επίπεδο και

— σωλήνες υψηλής πίεσης (> 16 bar), οι οποίοι, μεταξύ άλλων, χρησιμοποιούνται σε περιφερειακά δίκτυα.

— Σωλήνες χαμηλής πίεσης (κάτω των 4 bar)

(50) Οι σωλήνες χαμηλής πίεσης από συνθετική ύλη (επειδή κατασκευάζονται από πολυαιθυλένιο ονομάζονται και σωλήνες πολυαιθυλενίου) είναι δυνατό να υποκαταστήσουν τους χαλύβδινους σωλήνες καθόσον η χρήση τους επιτρέπεται για πίεση μέχρι 4 bar.

(1) Προς διαφύλαξη του επιχειρηματικού απορρήτου, τα αριθμητικά στοιχεία που αναφέρονται στο πρωτότυπο αντικαθίστανται στο προς δημοσίευση κείμενο ως εξής: μερίδιο ... είναι ασήμαντο.

(51) Ο εμπειρογνώμων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων ανέφερε σχετικά τα ακόλουθα:

«Ο σχεδιασμός σωληνωτών εγκαταστάσεων είναι από τεχνικής και οικονομικής απόψεως σχετικά πολύπλοκος. Ως κύριοι παράμετροι μπορούν να αναφερθούν:

— η τρέχουσα ζήτηση αερίου και η προβλεπόμενη εξέλιξη,

— οι εναλλακτικές λύσεις στη χάραξη των τάφρων με πολύπλευρες επιπτώσεις στο κόστος των εργασιών εκσκαφής και διαμορφώσεως του εδάφους,

— η πίεση,

— το υλικό σωληνώσεων.

Ενδεχομένως, λαμβανομένων υπόψη των τεχνικών περιορισμών από το εγκατεστημένο ή το προς επέκταση δίκτυο ή τις προς αντικατάσταση σωληνώσεις ενόψει της πίεσης ή της ύλης του σωλήνα, πρέπει να αναζητηθεί μεταξύ άλλων ένας συμφέρων από άποψη κόστους συνδυασμός ύλης και διαστάσεων, ο οποίος παρουσιάζει την απαραίτητη ικανότητα ροής, συμπεριλαμβανομένου ενός αποθέματος που κρίνεται ικανοποιητικό.

Όσον αφορά τις σχέσεις υποκατάστασης μεταξύ σωλήνων από χάλυβα και σωλήνων πολυαιθυλενίου υψηλής πιέσεως αυτού του είδους, οι περιορισμοί σε πολύ πυκνά δίκτυα διανομής συνίστανται στο ότι καταβάλλεται προσπάθεια να αποφευχθεί από τεχνική άποψη, στον μικρό χώρο του δικτύου σωλήνων, η ανάμειξη διαφορετικών υλικών προκειμένου να περιορίζεται ο αριθμός των πιθανών βλαβών που οφείλονται στην ένωση διαφορετικών υλών. Για το λόγο αυτό, στα πλαίσια ενός σχεδιασμού προβλέπεται συνήθως ο διαχωρισμός του δικτύου κατά περιοχές, για τις οποίες το υλικό για μικρές επεκτάσεις ή αντικαταστάσεις των σωληνώσεων καθορίζεται βάσει τεχνικού/οικονομικού σκεπτικού.

Αντίθετα, δεν υφίστανται τέτοιοι περιορισμοί όταν κατασκευάζεται νέο δίκτυο παροχής ή σωληνώσεων άνω του 1 bar, οπότε επιλέγεται με αντικειμενικά κριτήρια ο ευνοϊκότερος από άποψη κόστους συνδυασμός ύλης σωλήνων και διαστάσεων του συστήματος που ενδείκνυται για την επίτευξη της απαραίτητης ικανότητας ροής.»

(52) Ως εκ τούτου, ακόμη και σύμφωνα με τη γνώμη του εμπειρογνώμονα την οποία επικαλούνται τα μέρη, υφίστανται τεχνικοί περιορισμοί ως προς την επιλογή του υλικού των σωλήνων στα πυκνά δίκτυα διανομής (πίεση μέχρι 1 bar), και επιβεβαιώνεται ότι η επιλογή αυτή πραγματοποιείται στη φάση που προηγείται του προγραμματισμού. Σύμφωνα με τις στατιστικές της BGW (Ομοσπονδιακή ένωση γερμανικών βιομηχανιών αερίου και ύδατος) του 1990, 98 % των πλαστικών σωλήνων παροχής αερίου χρησιμοποιούνται για αυτόν το βαθμό πίεσης, ενώ μόνον 2 % χρησιμοποιούνται για πίεση μεταξύ 1 και 4 bar, οπότε σύμφωνα με τον πραγματογνώμονα δεν υπάρχουν τέτοιοι περιορισμοί.

(53) Η άποψη του εμπειρογνώμονα, εξάλλου, επιβεβαιώνει τις μεγάλες διαφορές ως προς τις τιμές μεταξύ των σωλήνων και κόστους τοποθέτησης του σωλήνα. Αυτό το κόστος εξαρτάται από τη διάμετρο του σωλήνα (7,6 έως 50,6 % σε δίκτυα μέχρι 1 bar και 14,7 έως 61,8 % σε δίκτυα μέχρι 4 bar). Ακόμη μεγαλύτερη σημασία όμως έχει το ότι ο προμηθευτής του σωλήνα μπορεί να επηρεάσει μόνον έναν από τους συντελεστές του κόστους, ήτοι το κόστος του υλικού κατασκευής. Αν ένας προμηθευτής χαλύβδινου σωλήνα επιθυμεί να προβεί σε ευνοϊκότερη προσφορά για την επιχείρηση διανομής φωταερίου, δεν πρέπει να αντισταθμίσει μόνον το μειονέκτημα που προκύπτει γι' αυτόν από τον σωλήνα, αλλά επιπλέον και τα μεγαλύτερα έξοδα τοποθετήσεως του χαλύβδινου σωλήνα. Για παράδειγμα, στην περίπτωση δικτύου 1 bar πρέπει να χορηγηθεί έκπτωση μεταξύ 13,8 και 66,4 %.

(54) Επομένως, οι χαλύβδινοι και συνθετικοί σωλήνες χαμηλής πιέσεως δεν μπορούν να περιληφθούν σε ενιαία αγορά προϊόντος. Η κρίσιμη απόφαση επιλογής μεταξύ σωλήνων από χάλυβα και από πολυαιθυλένιο λαμβάνεται στο στάδιο πριν από τον ανταγωνισμό. Πάντως, το πεδίο αύξησης των τιμών ενός προμηθευτή χαλύβδινων σωλήνων με δεσπόζουσα θέση δεν περιορίζεται αισθητά από τους προμηθευτές σωλήνων πολυαιθυλενίου.

— Σωλήνες μέσης πίεσης (4 έως 16 bar)

(55) Για τους σωλήνες μέσης πίεσης υφίσταται μόνο περιορισμένη δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ σωλήνων από χάλυβα και σωλήνων πολυαιθυλενίου. Μέχρι σήμερα, για τεχνικούς λόγους, μπορούν να τοποθετηθούν σωλήνες πολυαιθυλενίου μόνο μέχρι πίεση 10 bar. Ενδεχόμενες εξελίξεις ως προς τα υλικά οδηγούν στην προσδοκία ότι σε μερικά χρόνια είναι δυνατόν να τοποθετούνται δοκιμαστικά σωλήνες πολυαιθυλενίου για πίεση μέχρι ≤ 16 bar.

(56) Ωστόσο, αν οι σχέσεις υποκατάστασης αξιολογηθούν από άποψη ανταγωνισμού, πρέπει να ληφθούν υπόψη όχι μόνον τα τεχνικά δεδομένα, αλλά και οι νομικές και οικονομικές συνθήκες καθώς και το χρονοδιάγραμμα μιάς πραγματικής υποκατάστασης.

(57) Έτσι, μπορεί να διαπιστωθεί ότι η British Gas περιόρισε το περιφερειακό της δίκτυο σε λειτουργική πίεση 7 bar προκειμένου να τοποθετήσει σωλήνες πολυαιθυλενίου, ενώ στη Γαλλία και στο Βέλγιο μέρος του δικτύου λειτουργεί με αυτή την πίεση. Αντίθετα, στη Γερμανία η ανωτάτη επιτρεπόμενη λειτουργική πίεση για σωλήνες πολυαιθυλενίου είναι 4 bar. Επομένως, σήμερα στη Γερμανία η τοποθέτηση σωλήνων πολυαιθυλενίου ουσιαστικά αποκλείεται, επειδή τα δίκτυα αυτά λειτουργούν τυπικά με πίεση μεταξύ 4 και 16 bar.

(58) Δεν μπορεί να αναμένεται ότι επιτρέπεται στη Γερμανία, πριν από το τέλος του 1994, η χρήση σωλήνων πολυαιθυλενίου για μεγαλύτερη πίεση. Συνάγεται, ως εκ τούτου, ότι το πεδίο δραστηριότητας των παραγωγών χαλύβδινων σωλήνων για αυτή την πίεση μπορεί να περιοριστεί σημαντικά από τους σωλήνες πολυαιθυλενίου, όχι όμως κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα. Δεν μπορεί να αναμένεται μονομερής μεταβολή των εθνικών προδιαγραφών κατά τη φάση της εναρμόνισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

(59) Επιπλέον, επισημαίνονται τα μειονεκτήματα σχετικά με την τιμή των σωλήνων πολυαιθυλενίου για αυτή την κατηγορία πίεσης, όπως προκύπτουν από την πραγματογνωμοσύνη που προσκόμισαν τα μέρη.

(60) Η Επιτροπή, ως εκ τούτου, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι στη Γερμανία (βλέπε σημείο 71 και επόμενα), οι σωλήνες πολυαιθυλενίου δεν μπορούν να συμπεριληφθούν στην αγορά του σχετικού προϊόντος.

— Σωλήνες υψηλής πίεσης (άνω των 16 bar)

(61) Δεν υπάρχουν επί του παρόντος οι τεχνικές δυνατότητες αντικατάστασης των χαλύβδινων σωλήνων από σωλήνες πολυαιθυλενίου. Αυτό ισχύει για το απώτερο μέλλον. Συνεπώς, οι σωλήνες πολυαιθυλενίου και οι χαλύβδινοι σωλήνες δεν μπορούν να ενταχθούν στην ίδια αγορά προϊόντος ούτε και για αυτό το βαθμό πίεσης.

Συμπέρασμα

(62) Οι αγωγοί μεταφοράς φυσικού αερίου από χάλυβα και από πολυαιθυλένιο δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι ανήκουν στην αγορά του ίδιου σχετικού προϊόντος.

1.3. Η αγορά αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου από χάλυβα

(63) Από τις παρατηρήσεις που εκτίθενται ανωτέρω συνάγεται ότι οι αγωγοί μεταφοράς φυσικού αερίου πρέπει να επιλέγονται, για τεχνικούς λόγους, ανάλογα με τις διάφορες απαιτήσεις πίεσης. Παρότι υπάρχουν τρεις διαφορετικές κλίμακες πιέσεων για δίκτυα αγωγών φυσικού αερίου, οι αγωγοί από χάλυβα κατασκευάζονται (τουλάχιστον στη Γερμανία) μόνο σύμφωνα με δύο διαφορετικά τεχνικά πρότυπα, δηλ. το DIN 2470 μέρος 1 και το DIN 2470 μέρος 2. Το πρώτο πρότυπο καλύπτει όλους τους αγωγούς φυσικού αερίου από χάλυβα μέχρι 16 bar (επειδή δεν υπάρχουν τεχνικές διαφορές μεταξύ των αγωγών από χάλυβα για χαμηλές πιέσεις και των αγωγών για μεσαίες πιέσεις) και το δεύτερο πρότυπο καλύπτει τις πιέσεις άνω των 16 bar (υψηλές πιέσεις).

(64) Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι μεγάλος αριθμός πελατών αγοράζουν είτε αγωγούς χαμηλής και μεσαίας πίεσης είτε αγωγούς μεσαίας και υψηλής πίεσης. Αυτό δικαιολογεί την ύπαρξη ομοιόμορφων συνθηκών ανταγωνισμού στα διάφορα τμήματα της αγοράς δεδομένου ότι, για παράδειγμα, ο καθορισμός τιμών στο ένα τμήμα της αγοράς δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς να ληφθεί υπόψη ο αντίκτυπός τους στα υπόλοιπα τμήματα της αγοράς. Για το λόγο αυτό, δεν είναι σκόπιμο να εξεταστεί το θέμα του κατά πόσον υπάρχει ενιαία αγορά ή το αν αυτή συνίσταται από διάφορα τμήματα αγοράς ανάλογα με την πίεση.

(65) Τα μέρη εκτιμούν ότι η αγορά αγωγών φυσικού αερίου από χάλυβα στην Γερμανία ανέρχεται σε 142 εκατομμύρια Ecu (ετήσιες πωλήσεις το 1991). Το μέγεθος της αγοράς, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ανέρχεται σε 128,1 εκατομμύρια Ecu, εκ των οποίων 75,1 εκατομμύρια Ecu αφορούν τις πιέσεις μέχρι 16 bar και 53 εκατομμύρια Ecu τις πιέσεις άνω των 16 bar.

1.4. Δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς

(66) Όσον αφορά τον καθορισμό της αγοράς του σχετικού προϊόντος, η δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς μπορεί να ληφθεί υπόψη μόνον εάν οι κατασκευαστές προϊόντων άλλων από το υπό εξέταση προϊόν μπορούν εύκολα και γρήγορα να στραφούν στην παραγωγή του τελευταίου.

(67) Όπως επεσήμαναν τα μέρη, θεωρούν ότι η δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς μπορεί να επιτευχθεί με σχετικά μικρό κόστος και χωρίς σημαντική απώλεια χρόνου.

(68) Παρόλα αυτά, η Επιτροπή διατηρεί την άποψη ότι οι άλλοι κατασκευαστές χαλύβδινων σωλήνων δεν μπορούν να στραφούν γρήγορα και εύκολα στην παραγωγή αγωγών φυσικού αερίου, ιδιαίτερα όσον αφορά αγωγούς υψηλής πίεσης. Η διαφορά ως προς την εκτίμηση αυτή οφείλεται βασικά στο γεγονός ότι η Επιτροπή υπολογίζει ότι:

— απαιτούνται περισσότερες μεταβολές στην παραγωγή,

— ο εκτιμώμενος απαιτούμενος χρόνος πρέπει να είναι κατά πολύ μεγαλύτερος, επειδή πρέπει να τεθούν αρκετά μεγάλες προθεσμίες για το σχεδιασμό, την αγορά του εξοπλισμού, την κατασκευή και τον έλεγχο των κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και για τις διαδικασίες έγκρισης του παραγωγού, της παραγωγής, της κατάρτισης και του ελέγχου του εργατικού προσωπικού του από την TÜV (Technischer überwachungswerein-ένωση τεχνικού ελέγχου).

(69) Τέλος, μπορεί να μείνει ανοικτό το ζήτημα της επαρκούς δυνατότητας υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς. Σε κάθε περίπτωση, υπάρχει έλλειψη μεγάλων ανταγωνιστών που παράγουν μόνον απλούς σωλήνες εμπορίου και μεταφοράς, οι οποίοι, βάσει της υποτιθέμενης εναλλαξιμότητας από πλευράς προσφοράς, μπορούν να εισέλθουν γρήγορα στην αγορά και με τον τρόπο αυτό να δημιουργήσουν ομοιόμορφες συνθήκες ανταγωνισμού σε μια αγορά όπου εικάζεται ο συνδυασμός μεταξύ απλών σωλήνων εμπορίου και μεταφοράς και σωλήνων παροχής

φυσικού αερίου. Δεδομένου ότι όλοι οι σημερινοί κατασκευαστές αεριαγωγών κατασκευάζουν ήδη απλούς σωλήνες εμπορίου και μεταφοράς και επειδή συνεχίζουν παρόλα αυτά να υπάρχουν σαφείς διαφορές, όπως εξάλλου αποδείχθηκε ανωτέρω, στις συνθήκες ανταγωνισμού μεταξύ αεριαγωγών αφενός, και σωλήνων εμπορίου και μεταφοράς αφετέρου, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οποιοσδήποτε ανεξάρτητος και ορισμένης σημασίας παραγωγός απλών σωλήνων μπορεί να μεταβάλει σημαντικά τη διαρθρωτική αυτή διαφορά, ακόμη και εάν η εναλλαξιμότητα από πλευράς προσφοράς είναι κατά πολύ ευκολότερη απ' ό,τι υποθέτει η Επιτροπή. Όσον αφορά την ικανότητα των σημερινών παραγωγών απλών σωλήνων και αεριαγωγών να αξιοποιήσουν στο έπακρο το δυναμικό τους προκειμένου να αυξήσουν την παραγωγή αεριαγωγών, πρέπει να σημειωθεί ότι δεν πρόκειται για ζήτημα προσδιορισμού της αγοράς, αλλά για θέμα αξιοποίησης του δυναμικού των ανταγωνιστών.

1.5. Συμπέρασμα

(70) Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχει πράγματι αγορά σχετικού προϊόντος για τους χαλύβδινους αγωγούς μεταφοράς αερίου (που στη συνέχεια αναφέρονται ως αγωγοί μεταφοράς αερίου) εξόν των μεγάλων αγωγών. Το κατά πόσο η αγορά αυτή είναι ενιαία ή κατανέμεται σε διαφορετικά τμήματα αγοράς βάσει της πίεσης, είναι θέμα που μπορεί να μείνει ανοικτό εξαιτίας της παρόμοιας θέσης που κατέχουν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις σε όλα τα τμήματα της αγοράς.

2. *Η γεωγραφική αγορά αναφοράς*

(71) Όσον αφορά τις διαρθρωτικές πτυχές και το γενικότερο ανταγωνιστικό πλαίσιο που περιγράφονται κατωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι συνθήκες ανταγωνισμού στη Γερμανία διαφέρουν σήμερα σημαντικά από εκείνες στα άλλα κράτη μέλη, αλλά ότι πρόκειται να μεταβληθούν λόγω των δυναμικών εξελίξεων που έχουν ως στόχο την δημιουργία μιας αγοράς με κοινοτική διάσταση. Αυτές όμως οι μεταβολές πραγματοποιούνται βαθμιαία και, ως εκ τούτου, μπορεί να συναχθεί ότι στο άμεσο μέλλον δεν πρόκειται να υπάρξουν επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού σε όλη την κοινή αγορά. Επομένως, είναι σκόπιμο οι επιπτώσεις της υπό κρίση συγκέντρωσης να σταθμιστούν σε συνάρτηση με τη γεωγραφική αγορά αναφοράς που αντιστοιχεί στο έδαφος της Γερμανίας.

2.1. Η σημερινή κατάσταση στην αγορά

— Οι διαφορές στα μερίδια της αγοράς ως δείκτες

(72) Βάσει των στοιχείων που έχει συγκεντρώσει η Επιτροπή, οι εταιρείες MRW και Hoesch πρόκειται να αποτελέσουν τον μεγαλύτερο προμηθευτή της αγοράς με μερίδιο κάτω του 40 %. Ακολουθεί ο όμιλος ILVA με μερίδιο 25 έως 35 %, και έπονται τρεις επιχειρήσεις, η British Steel, η Hoogovens Group και η εταιρεία Tubos Reunidos, με μερίδια στην κοινοτική αγορά μεταξύ 5 και 10 %.

(73) Ωστόσο, επί του παρόντος, η αμοιβαία αλληλοδιείσδυση των εθνικών αγορών παραμένει περιορισμένη. Σε όλα τα μεγάλα κράτη μέλη που διαθέτουν τη δική τους παραγωγή χάλυβα, οι εθνικοί προμηθευτές αγωγών μεταφοράς αερίου κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο στην αγορά. Στη Γερμανία, οι εισαγωγές είναι λιγότερες από 10 %. Στην Ιταλία, ο εθνικός παραγωγός αεριαγωγών κατέχει περίπου 90 % της αγοράς και στην Ισπανία το αντίστοιχο ποσοστό είναι 70 %. Στη Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, οι εισαγωγές είναι αισθητά περισσότερες.

— Τύποι και χαρακτηριστικά του προϊόντος

(74) Η αγορά αγωγών μεταφοράς αερίου χαρακτηρίζεται κυρίως από τεχνικές προδιαγραφές οι οποίες έχουν ακόμη εναρμονιστεί εντός της Κοινότητας. Φαίνεται ότι στη Γερμανία, στη Γαλλία και στο Ηνωμένο Βασίλειο χρησιμοποιούνται αποκλειστικά τα τρέχοντα εθνικά πρότυπα ενώ στην Ιταλία, στην Ισπανία και στις χώρες της Benelux μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν τα πρότυπα ISO και DIN.

(75) Σύμφωνα με τη γερμανική νομοθεσία οι τεχνικές απαιτήσεις για αγωγούς μεταφοράς αερίου χαμηλής και μεσαίας πιέσεως απορρέουν από το νόμο περί του ενεργειακού τομέα (Energiewirtschaftsgesetz), ενώ περί αγωγών μεταφοράς αερίου υψηλής πιέσεως από τον κανονισμό για τους αγωγούς μεταφοράς αερίου υπό υψηλή πίεση (Verordnung über Gas Hochdruckleitungen). Κανένα από τα δύο κείμενα δεν προσδιορίζει συγκεκριμένες τεχνικές απαιτήσεις. Αμφότερα αναφέρονται στην απαίτηση να ικανοποιούνται οι «γενικά αναγνωρισμένοι τεχνολογικοί κανόνες». Σύμφωνα με τα νομικά κείμενα, τα προϊόντα που ανταποκρίνονται στους κανόνες DVGM θεωρείται ότι ικανοποιούν τις απαιτήσεις αυτές.

Τα έγγραφα εργασίας του DVGM (Deutscher Verein des Gas — und Wasserfaches e. V. γερμανικός σύνδεσμος οργανισμών παροχής αερίου και ύδρευσης) (DVGW-Arbeitsblätter) G462, μέρος 1 και 2 (χαμηλή και μεσαία πίεση) και G463 (υψηλή πίεση) θεσπίζουν συγκεκριμένους κανόνες για τους αγωγούς μεταφοράς αερίου. Τα έγγραφα εργασίας αναφέρονται στο πρότυπο DIN 2470. Το πρότυπο DIN 2470 περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό αναλυτικών προτύπων που καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τον χρησιμοποιούμενο χάλυβα, τα προβλήματα σχετικά με άλλα υλικά, τη διαδικασία παραγωγής και την υποβολή σε δοκιμασία. Η επικάλυψη με πλαστικό των αεριαγωγών μπορεί να γίνεται χωριστά από άλλο παραγωγό, αλλά στην πράξη αυτό δεν συμβαίνει συχνά στη Γερμανία. Σε κάθε περίπτωση, ο κατασκευαστής πρέπει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις και άλλων προτύπων DIN όπως π.χ. το πρότυπο DIN 30670 για την επικάλυψη με πολυαιθυλένιο.

(76) Επιπλέον, ο κατασκευαστής αγωγών μεταφοράς αερίου απαιτείται να έχει τη γενικότερη τεχνική έγκριση της TÜV ή του MPA (Materialprüfungsanstalt — οργανισμός ελέγχου υλικών). Η εν λόγω έγκριση καλύπτει την παραγωγική διαδικασία, τον εξοπλισμό για τον ολοκληρωμένο έλεγχο των προϊόντων και τα προσόντα των εργαζομένων (π.χ. των συγκολλητών). Οι έλεγχοι αυτοί περιγράφονται αναλυτικά στα ενημερωτικά δελτία της AD (Arbeitsgemeinschaft Druckbehälter — ομάδα εργασίας για δοχεία υπό πίεση), (AD-Merkblätter). Όλοι οι μεγάλοι δυτικοευρωπαίοι κατασκευαστές χάλυβα έχουν τουλάχιστον λάβει μερική έγκριση από την TÜV για την παραγωγή αγωγών παροχής αερίου από χάλυβα.

— Διάρθρωση της ζήτησης

(77) Σημαντικό στοιχείο κατά την αξιολόγηση των υφισταμένων διαφορών στις συνθήκες ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών αποτελεί η διάρθρωση της ζήτησης. Μπορεί να παρατηρηθεί σχετικά ότι η ζήτηση διαφέρει σημαντικά μεταξύ της Γερμανίας και των άλλων μεγάλων κρατών μελών που έχουν αυξημένη κατανάλωση φυσικού αερίου.

— Στη Μεγάλη Βρετανία, η British Gas, ανεξάρτητα από την ανάγκη για αγωγούς αερίου του τομέα ανοικτής θαλάσσης, διαθέτει σχεδόν μονοπώλιο,

— στη Γαλλία, η Gaz de France παρέχει περίπου το 90 % του εθνικού και των τοπικών δικτύων,

— στην Ιταλία, η SNAM κατέχει περίπου το 90 % του εθνικού δικτύου και μέσω της θυγατρικής της Italgas ελέγχει περίπου 50 έως 60 % της τοπικής διανομής,

— στη Γερμανία υπάρχουν θεωρητικά μια εταιρεία για το δίκτυο μεγάλων αποστάσεων στη Δυτική Γερμανία (Ruhrgas) και μια στην Ανατολική Γερμανία (VNG). Υπάρχουν περισσότεροι από 30 περιφερειακοί διανομείς αερίου και περισσότερες από 500 τοπικές επιχειρήσεις διανομής αερίου. Το μέγεθος των περιφερειακών διανομέων και των τοπικών επιχειρήσεων διανομής αερίου ποικίλλει σημαντικά.

— Κριτήρια για την απόφαση περί αγοράς

(78) Σήμερα, η αγοραστική πολιτική των πελατών έχει εθνικό προσανατολισμό. Σύμφωνα με έρευνα που διεξήγαγε η Επιτροπή, τα κριτήρια αγοράς όπως:

— ο ασφαλής εφοδιασμός,

— η συμβατότητα των σωλήνων με το υφιστάμενο δίκτυο,

— η μακροχρόνια σχέση με τον προμηθευτή,

— οι τεχνικές συμβουλές και η τεχνική στήριξη,

— η ικανότητα ικανοποίησης των ειδικών απαιτήσεων της επιχείρησης

έχουν σημαντική επίδραση στην απόφαση περί αγοράς των γερμανικών επιχειρήσεων διανομής φυσικού αερίου. Για το λόγο αυτό, τα κριτήρια που καθορίζουν την αγοραστική συμπεριφορά ενθαρρύνουν την αγορά εθνικών προϊόντων καθόσον σήμερα είναι ευκολότερο για τους εγχώριους προμηθευτές να ανταποκριθούν από οικονομική άποψη στις αντικειμενικές απαιτήσεις.

2.2. Η κατάσταση της αγοράς στο μέλλον — Δυναμικές εξελίξεις

— Εναρμόνιση των τεχνικών προδιαγραφών

(79) Η εναρμόνιση των σημερινών ευρωπαϊκών προτύπων για τη λειτουργία των συστημάτων μεταφοράς αερίου και τις απαιτήσεις όσον αφορά το υλικό αποτελεί αντικείμενο των εργασιών της ευρωπαϊκής επιτροπής τυποποίησης (CEN). Υπό την αιγίδα της CEN, 18 χώρες και εκπρόσωποι αναγνωρισμένων βιομηχανικών ενώσεων εργάζονται για την ενοποίηση των προτύπων.

(80) Στο πλαίσιο της CEN, οι εργασίες οργανώνονται και αναλαμβάνονται από διάφορες τεχνικές επιτροπές (ΤΕ). Οι ΤΕ μπορούν με τη σειρά τους να αναθέσουν συγκεκριμένες εργασίες σε ομάδες εργασίας. Η προπαρασκευή των ευρωπαϊκών προτύπων για αγωγούς αερίου έχει αναληφθεί από την ΤΕ 234 και τις έξι ομάδες εργασίας που διαθέτει. Η ΤΕ 234 συστάθηκε το 1990 και άρχισε επίσημα τις εργασίες της για τα πρότυπα το 1992. Συγκεκριμένα, η ΤΕ 234 είναι υπεύθυνη για τον προσδιορισμό των απαιτήσεων λειτουργίας για τη διανομή και τη μεταφορά αερίου. Μεταξύ άλλων, η ΤΕ 234 ελέγχει κατά πόσον τα πρότυπα που δημιουργούν άλλες ΤΕ ανταποκρίνονται στις διοικητικές αυτές απαιτήσεις και, εφόσον απαιτείται, επιζητεί την αναδιατύπωσή τους. Στην περίπτωση χαλύβδινων αγωγών αερίου, η ΤΕ 234 μπορεί να βασισθεί στα σχέδια προτύπων που ήδη ετοίμασαν οι ΤΕ 29 της ECISS (European Committee for Iron and Steel Standardization — Ευρωπαϊκή επιτροπή τυποποίησης σιδήρου και χάλυβα) ήτοι: «pr EN 10208-2 : χαλύβδινοι σωλήνες για αγωγούς υγρών καυσίμων — τεχνικές προδιαγραφές — μέρος 2: σωλήνες απαιτήσεων κατηγορίας Β».

(81) Στο πλαίσιο της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί κατασκευαστικών προϊόντων [1], η Επιτροπή προπαρασκευάζει εντολή για την CEN όσον αφορά την ανάπτυξη ευρωπαϊκών προτύπων για τους αγωγούς μεταφοράς αερίου. Όταν επιτευχθεί συμφωνία επί του ευρωπαϊκού προτύπου, αυτό πρόκειται να δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ως πρότυπο που στηρίζει την εν λόγω οδηγία. Στο πλαίσιο των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις, είναι υποχρεωτικό να χρησιμοποιούνται τα ευρωπαϊκά πρότυπα εφόσον υπάρχουν.

(82) Σύμφωνα με την CEN, τα περισσότερα ευρωπαϊκά πρότυπα της ΤΕ 234 πρόκειται να είναι διαθέσιμα το 1996. Τα πρότυπα για τους χαλύβδινους σωλήνες της ΤΕ 29 αναμένεται να τεθούν σε ισχύ το 1994. Αυτά δεν συμπίπτουν απολύτως με το DIN 2470 μέρος 1 και μέρος 2, επειδή, για παράδειγμα, δεν υποβάλλονται στη διαδικασία έγκρισης της TÜV, αλλά περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τα σημαντικά πρότυπα DIN 1626 και 1629.

[1] ΕΕ αριθ. L 40 της 11. 2. 1989, σ. 12.

(83) Μέχρις ότου ολοκληρωθεί η εναρμόνιση, οι σημερινές προδιαγραφές DIN αποτελούν τυπικούς φραγμούς στην είσοδο στην αγορά καθώς και οικονομικό φραγμό, επειδή οι αλλοδαπές επιχειρήσεις πρέπει να τηρούν σχετικά κατά την παραγωγή και τα δοκιμαστικά τεστ τις προδιαγραφές DIN. Η σημασία αυτού του φραγμού εξαρτάται ουσιαστικά από τον όγκο της παραγωγής. Όσο μεγαλύτερος είναι ο όγκος των παραγγελιών, τόσο περισσότερο περιορισμένες είναι οι αρνητικές επιπτώσεις στο κόστος από την προσαρμογή της παραγωγικής διαδικασίας στις γερμανικές προδιαγραφές DIN.

(84) Μπορεί ως εκ τούτου να συναχθεί ότι εξακολουθούν να υπάρχουν διαφορές ως προς τα πρότυπα μεταξύ των μεγάλων κρατών μελών και ότι δεν πρέπει να αναμένεται μεταβολή της κατάστασης αυτής στο άμεσο μέλλον. Πρέπει εξάλλου να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι περισσότεροι ξένοι ανταγωνιστές έχουν ήδη λάβει, μερικώς τουλάχιστον, έγκριση από την TÜV. Εξάλλου, οι κατασκευαστές που σήμερα κατασκευάζουν σωλήνες παροχής αερίου βάσει άλλων προδιαγραφών, μπορούν να λάβουν σχετικά εύκολα την έγκριση που απαιτείται προς συμμόρφωση όλου του φάσματος της παραγωγής με τις προδιαγραφές βάσει των DIN 2470. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τους δυτικοευρωπαίους κατασκευαστές χάλυβα.

— Οι κοινοτικοί κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων

(85) Οι μέθοδοι προμήθειας των επιχειρήσεων διανομής αερίου διαφέρουν σήμερα μεταξύ τους από αρκετές απόψεις. Σε ορισμένα κράτη μέλη διέπονται από τους υφιστάμενους εθνικούς κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις, ενώ σε άλλα οι αγοραστικές τους διαδικασίες ρυθμίζονται βάσει των δικών τους εσωτερικών κανόνων. Στη Γερμανία, οι φορείς παροχής αερίου εν γένει δεν ανακοινώνουν δημοσίως τους διαγωνισμούς δεδομένου ότι, όπως εξάλλου επιβεβαίωσαν σχεδόν όλοι οι φορείς που ερωτήθηκαν από την Επιτροπή, ισχυρίζονται ότι ήδη γνωρίζουν τους προμηθευτές που είναι σε θέση να υποβάλουν ικανοποιητικές από τεχνική και εμπορική άποψη προσφορές.

(86) Για το λόγο αυτό, η ύπαρξη των κοινοτικών οδηγιών 90/531/ΕΟΚ [1] και 92/13/ΕΟΚ [2] του Συμβουλίου περί δημοσίων συμβάσεων, οι οποίες τίθενται σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 1993, πρόκειται καταρχήν να διευκολύνει το άνοιγμα των εθνικών αγορών εφόσον απαιτούν διαφανείς και χωρίς διακρίσεις διαδικασίες για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων. Εξάλλου, παρότι δεν μπορεί να θεωρηθεί δεδομένο ότι οι προμηθευτές χαλύβδινων σωλήνων από άλλα κράτη μέλη μπορούν βραχυπρόθεσμα να εκμεταλλευθούν τις δυνατότητες που δημιουργούνται κατ' αυτό τον τρόπο, το άνοιγμα της αγοράς πραγματοποιείται βαθμιαία.

(87) Το σημαντικότερο εμπόδιο για την πλήρη αποτελεσματικότητα των κοινοτικών κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων συνίσταται στο γεγονός ότι οι τεχνικές προδιαγραφές εξακολουθούν να μην είναι εναρμονισμένες. Για το λόγο αυτό, οι διαγωνισμοί για την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων μπορούν σήμερα να βασίζονται σε εθνικά πρότυπα.

(88) Όταν το 1993 αρχίσουν να εφαρμόζονται στην Κοινότητα οι κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων, η αποτελεσματικότητά τους θα εξαρτάται από τον αριθμό των εθνικών προκηρύξεων δημοσίων συμβάσεων, που αντιπροσωπεύουν τον ελάχιστο όγκο αγορών των 400 000 Ecu και οι οποίες, για το λόγο αυτό, προκηρύσσονται σε κοινοτικό επίπεδο. Όσο μεγαλύτερος είναι αυτός ο αριθμός, τόσο ελκυστικότερη, από εμπορική άποψη, είναι για τους αλλοδαπούς προμηθευτές η παραγωγή σύμφωνα με τις προδιαγραφές DIN έστω και αν η διαδικασία τεχνικής εναρμόνισης δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Εκτιμάται ότι το σημαντικό ποσοστό (πιθανόν 50 % και άνω) των γερμανικών παραγγελιών για σωλήνες παροχής φυσικού αερίου πρόκειται να ανέλθει στο κατώτατο όριο όγκου αγορών όπως ορίζεται στους κοινοτικούς κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων. Ενόψει του εμπορικού συμφέροντος που παρουσιάζει μακροπρόθεσμα ο εφοδιασμός της γερμανικής αγοράς, π.χ. λόγω υπάρχουσας πλεονάζουσας ικανότητας, του μεγάλου απόλυτου μεγέθους της γερμανικής αγοράς, της εξαιρετικά αυξημένης ζήτησης κατά τα επόμενα χρόνια λόγω της ενοποίησης της Γερμανίας και, ιδίως, της βεβαιότητας ότι στο απώτερο μέλλον πρόκειται να εξαλειφθούν ακόμη και τα εναπομένοντα τεχνικά εμπόδια, πρέπει να αναμένεται ότι με την επικείμενη θέση σε εφαρμογή των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων, οι αλλοδαποί προμηθευτές θα προσπαθήσουν να αναπτύξουν στη γερμανική αγορά σχέσεις εφοδιασμού βασιζόμενοι στο περαιτέρω άνοιγμα της αγοράς όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές.

2.3. Συμπέρασμα

(89) Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι εξακολουθούν να επικρατούν υπολογίσιμα διαφορετικές συνθήκες ανταγωνισμού μεταξύ της Γερμανίας και των άλλων κρατών μελών. Αυτό οφείλεται στα ανωτέρω διαρθρωτικά στοιχεία της αγοράς σωλήνων παροχής φυσικού αερίου. Ωστόσο, και τα δυναμικά κίνητρα που διαπιστώθηκαν, όπως η εναρμόνιση των τεχνικών προδιαγραφών και οι κοινοτικοί κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων πρόκειται να συμβάλουν στο άνοιγμα των εθνικών αγορών. Δεδομένου ότι οι αλλαγές αυτές δεν θα πραγματοποιηθούν άμεσα αλλά μόνο με την πάροδο του χρόνου και βαθμιαία, φαίνεται ενδεδειγμένο να συνδεθεί η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της σχεδιαζόμενης συγκέντρωσης με τη γερμανική αγορά και να ληφθούν υπόψη, κατά την εκτίμηση της δεσπόζουσας θέσης, τα αποτελέσματα της μεταβατικής περιόδου του ανοίγματος της γερμανικής αγοράς.

[1] ΕΕ αριθ. L 297 της 29. 10. 1990, σ. 1.
[2] ΕΕ αριθ. L 76 της 23. 3. 1992, σ. 14.

3. *Δεσπόζουσα θέση στην αγορά*

(90) Η Επιτροπή, κατά την αξιολόγηση της κυριαρχίας στην αγορά, λαμβάνει υπόψη τόσο την σημερινή κυριαρχία της υπό κρίση επιχείρησης και τα λοιπά διαρθρωτικά στοιχεία τα οποία θεμελιώνουν τις συγκεκριμένες συνθήκες ανταγωνισμού, όσο και εκείνα τα διαρθρωτικά στοιχεία τα οποία, ενόψει των ειδικών περιστάσεων της εκάστοτε συγκεκριμένης περίπτωσης, πρόκειται να μεταβάλουν τις υφιστάμενες συνθήκες ανταγωνισμού σε εύθετο χρονικό διάστημα.

3.1. Μερίδια αγοράς

(91) Το μερίδιο αγοράς χαρακτηρίζει τη θέση επιχείρησης στην αγορά. Η ύπαρξη υψηλών μεριδίων αγοράς αντιπροσωπεύει σημαντικό παράγοντα για τον εντοπισμό της δεσπόζουσας θέσης εφόσον δεν αντικατοπτρίζουν μόνον τις παρούσες συνθήκες, αλλά συνιστούν επίσης αξιόπιστο δείκτη για τις μελλοντικές συνθήκες. Σε περίπτωση που δεν διαπιστωθούν άλλοι διαρθρωτικοί παράγοντες ικανοί να αλλάξουν σε εύλογο χρόνο τις υφιστάμενες συνθήκες του ανταγωνισμού, πρέπει να θεωρούνται ως αξιόπιστοι δείκτες των μελλοντικών συνθηκών τα μερίδια αγοράς.

(92) Η Επιτροπή έχει συγκεντρώσει τα στοιχεία σχετικά με τον κύκλο εργασιών των προμηθευτών αγωγών φυσικού αερίου στην Ευρώπη των τριών τελευταίων ετών, ήτοι 1989, 1990 και 1991. Βάσει αυτών των στοιχείων, τα μερίδια στην αγορά αγωγών φυσικού αερίου της Γερμανίας, για τα δύο διαφορετικά τμήματα της αγοράς αυτής δηλαδή των αγωγών χαμηλής και μέσης πίεσης, αφενός, και των αγωγών υψηλής πίεσης, αφετέρου, έχουν ως εξής:

(Έτος αναφοράς 1991)

Προμηθευτές	< 16 bar	> 16 bar	Σύνολο
Mannesmann	[...] % (*)	[...] % (*)	[...] % (*)
Hoesch/Fuchs	[...] % (*)	[...] % (*)	[...] % (*)
	[...] % (**)	[...] % (**)	[...] % (**)
Flender	< 20 %	—	< 15 %
Klöckner	—	< 10 %	< 5 %
Hoogovens	< 5 %	< 10 %	< 5 %
Arfa	< 5 %	—	< 5 %

(*) Προς διαφύλαξη του επιχειρηματικού απορρήτου, τα αριθμητικά στοιχεία δεν έχουν περιληφθεί στο προς δημοσίευση κείμενο.

(**) Προς διαφύλαξη του επιχειρηματικού απορρήτου, τα αριθμητικά στοιχεία που αναφέρονται στο πρωτότυπο αντικαθίστανται στο προς δημοσίευση κείμενο ως εξής: άνω του 60 %.

Οι επιχειρήσεις Neue Maxhütte, British Steel (Mannstaedt), Rautaruukki, ARBED, ILVA και Krieglach καθώς και η τουρκική εταιρεία Borusan έχουν καθεμία μερίδιο αγοράς μικρότερο από 2 %, τόσο στο σύνολο της αγοράς όσο και σε καθένα από τα τμήματά της.

(93) Μετά την πράξη συγκέντρωσης, η MRW/Hoesch κατέχουν μερίδιο αγοράς περίπου [...] % (1), ενώ το μερίδιο που κατέχουν οι υψηλής πιέσεως είναι [...] % (1) και εκείνο των αγωγών χαμηλής ή μέσης πιέσεως ανέρχεται επίσης σε [...] % (1). Το συνολικό μερίδιο αγοράς που κατέχουν τα μέρη ανέρχονται, λαμβάνοντας υπό τον μέσο όρο για τα τρία τελευταία έτη, σε [...] % (1). Τα μέρη αμφισβήτησαν τους υπολογισμούς της Επιτροπής όσον αφορά τα μερίδια αγοράς με βάση τις δικές τους εκτιμήσεις, υπολόγησαν ότι το συνολικό μερίδιο αγοράς για το 1991 ανέρχεται σε [...] % (1), ενώ εκείνο των δύο προηγουμένων ετών ήταν ακόμη χαμηλότερο.

(94) Πρόσφατα, εισήλθαν στη γερμανική αγορά η Borusan, η Rautaruuki και η British Steel με την εξαγορά της Mannstaedt από την Klöckner. Η Klöckner εισήλθε εκ νέου στην αγορά μετά την αγορά μιας εγκατάστασης παραγωγής σωλήνων στο Muldenstein στην Ανατολική Γερμανία.

3.2. Άλλες παράμετροι του ανταγωνισμού

— Το φάσμα των προϊόντων

(95) Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις διαθέτουν πλήρες φάσμα προϊόντων για αγωγούς μεταφοράς φυσικού αερίου. Αυτό ισχύει τόσον όσον αφορά την πίεση όσο και τη διάμετρο των αγωγών. Δεδομένου ότι οι παραγγελίες μιας επιχείρησης διανομής φυσικού αερίου δεν αφορούν το σύνολο του φάσματος προϊόντων, η έλλειψη πλήρους φάσματος προϊόντων δεν φαίνεται να αποτελεί καθοριστικό ανταγωνιστικό μειονέκτημα για μια επιχείρηση. Αυτό επιβεβαιώθηκε μετά από έρευνα σε επιχειρήσεις διανομής φυσικού αερίου.

— Διανομή

(96) Η πώληση αγωγών φυσικού αερίου στη Γερμανία πραγματοποιείται κυρίως μέσω προσκλήσεων υποβολής προσφορών για συγκεκριμένα έργα. Σύμφωνα με τα συμβαλλόμενα μέρη, οι παραγωγοί σωλήνων ήταν στο παρελθόν εκείνοι που προμήθευαν κυρίως τα προϊόντα για τα έργα αυτά, ενώ οι έμποροι ανελάμβαναν την πραγματοποίηση των μικρών επισκευών. Τα συμβαλλόμενα μέρη δήλωσαν ότι οι έμποροι συμμετέχουν σήμερα σε όλο και μεγαλύτερο βαθμό στις διαδικασίες υποβολής προσφορών για συγκεκριμένα έργα.

(97) Στο εσωτερικό της Γερμανίας, μόνον οι γερμανοί προμηθευτές πωλούν απευθείας προϊόντα στους πελάτες τους. Η μόνη ξένη επιχείρηση που αποτελεί την εξαίρεση από τον κανόνα αυτό είναι η Rautaruukki. Η British Steel (Mannstaedt) εξακολουθεί να πωλεί τα προϊόντα της μέσω του προηγούμενου ιδιοκτήτη των εγκαταστάσεών της, της Klöckner, και μέσω του εμπόρου Löwe & Jägers, ο οποίος ανήκει στον όμιλο VIAG/Klöckner. Η Unisor εξαγόρασε τον παραγωγό σωλήνων Homburger Röhrenewerke, ο οποίος δεν παράγει σωλήνες φυσικού αερίου και επομένως δεν διαθέτει δίκτυο διανομής τέτοιων σωλήνων. Στο

(1) Προς διαφύλαξη του επιχειρηματικού απορρήτου, τα αριθμητικά στοιχεία που αναφέρονται στο πρωτότυπο αντικαθίστανται στο προς δημοσίευση κείμενο ως εξής: άνω του 60 %.

βαθμό που ξένοι προμηθευτές (όπως η ARBET, η Arfa, η Borusan, η Hoogovens και ILVA) πραγματοποίησαν πωλήσεις αγωγών στη Γερμανία, η παρουσία τους στη γερμανική αγορά εξασφαλίστηκε μέσω γερμανών εμπόρων.

(98) Όσον αφορά τη διανομή, τόσο οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις όσο και οι άλλοι γερμανοί παραγωγοί διαθέτουν για το λόγο αυτό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε σχέση με τους ξένους ανταγωνιστές τους που δεν διαθέτουν δικά τους δίκτυα διανομής για τους αγωγούς φυσικού αερίου στη Γερμανία.

— Κάθετη ολοκλήρωση

(99) Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις είναι πλήρως καθετοποιημένες, από την παραγωγή χάλυβα μέχρι την επικάλυψη με πλαστικές ύλες. Αυτό όμως δεν παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα.

(100) Όσον αφορά την παραγωγή των εισροών από χάλυβα, οι οποίες για τους αγωγούς φυσικού αερίου αποτελούνται κυρίως από σωλήνες θερμής έλασης, δεν υπάρχουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα για τα μέρη σε σύγκριση με άλλους γερμανούς ανταγωνιστές. Η Klöckner είναι η ίδια παραγωγός χάλυβα και η Flender διαθέτει εκτεταμένες και ανταγωνιστικές πηγές εναλλακτικών προμηθειών. Το πλεονέκτημα των εγχωρίων παραγωγών σε σύγκριση με τους ξένους δεν συνίσταται στην ύπαρξη εσωτερικών πηγών εφοδιασμού, δεδομένου ότι όλοι σχεδόν οι παραγωγοί παράγουν οι ίδιοι τον χάλυβα που απαιτείται για την παραγωγή αυτών των προϊόντων, αλλά μάλλον στο γεγονός ότι οι γερμανοί παραγωγοί παράγουν ήδη χάλυβα με τις συνήθεις γερμανικές προδιαγραφές. Πρέπει, εξάλλου, να ληφθεί υπόψη ότι οι σημαντικές προδιαγραφές της Κοινότητας για το TC 29, που αφορούν την κατασκευή σωλήνων από χάλυβα, αναμένεται να τεθούν σε ισχύ το 1994.

(101) Οι γερμανοί παραγωγοί απολαύουν, σε σχέση με τους ξένους ανταγωνιστές τους, πλεονεκτημάτων όσον αφορά την επικάλυψη με πλαστικές ύλες. Όλοι οι γερμανοί παραγωγοί, εκτός από την British Steel (Mannstaedt) και την NHM, διαθέτουν τις αναγκαίες εγκαταστάσεις επικάλυψης με πλαστικές ύλες. Από τους ξένους παραγωγούς, μόνο η British Steel και η ILVA διαθέτουν παρόμοιες εγκαταστάσεις.

Τα μέρη αμφισβητούν αυτά τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και επισημαίνουν την ύπαρξη πολλών ξένων ειδικευμένων επιχειρήσεων επικάλυψης με πλαστικές ύλες. Πρέπει, ωστόσο, να σημειωθεί ότι προς το παρόν οι επικαλύψεις των χαλύβδινων αγωγών πρέπει επίσης να ανταποκρίνονται στα πρότυπα DIN.

— Κόστος μεταφοράς

(102) Οι διαφορές ως προς το κόστος μεταφοράς δεν έχουν επιπτώσεις για τους ανταγωνιστές που είναι εγκατεστημένοι στο εσωτερικό της Γερμανίας. Για τους ανταγωνιστές οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε χώρες που γειτνιάζουν με τη Γερμανία, οι διαφορές δεν αντιπροσωπεύουν ουσιαστικό εμπόδιο για τη διείσδυση στη γερμανική αγορά. Για όλους τους ανταγωνιστές που είναι εγκατεστημένοι σε πλέον απομακρυσμένες χώρες, όπως για παράδειγμα η Ισπανία, η Ελλάδα ή η Τουρκία, η πρόσθετη επιβάρυνση που συνεπάγεται το κόστος μεταφοράς αγωγών με διάμετρο μεγαλύτερη από DN 200 εκτιμάται σε 10 % ή και περισσότερο. Κατά συνέπεια, η επίπτωση του κόστους μεταφοράς δεν είναι καθοριστική. Εντούτοις, για τους απομακρυσμένους ανταγωνιστές με χαμηλό όγκο παραγγελιών, το κόστος αυτό ενδέχεται να αποτελεί μειονέκτημα.

3.3. Δυνητικός ανταγωνισμός

(103) Η Επιτροπή πρεσβεύει ότι οι συνθήκες του ανταγωνισμού που επικρατούν σήμερα στη γερμανική αγορά σωλήνων παροχής αερίου και οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την περιγραφείσα θέση των μερών στην αγορά με πολύ υψηλό συνδυασμένο μερίδιο, πρόκειται να μεταβληθούν ουσιωδώς σε εύθετο χρόνο και μάλιστα λόγω του δυνητικού ανταγωνισμού, τον οποίο προκαλούν οι διατυπωθείσες δυναμικές τάσεις.

(104) Στη γερμανική αγορά για σωλήνες φυσικού αερίου πρέπει να ληφθούν υπόψη τρία κύρια είδη δυνητικού ανταγωνισμού. Αυτά είναι: η επέκταση του φάσματος των προϊόντων των πραγματικών ανταγωνιστών, η είσοδος στην αγορά ή η σημαντική αύξηση της υφιστάμενης συμμετοχής των δυτικοευρωπαίων προμηθευτών και η είσοδος στην αγορά των ανταγωνιστών από την Ανατολική Ευρώπη.

(105) Η πιθανότητα να οξυνθεί ο ανταγωνισμός με διεύρυνση του φάσματος των προϊόντων των σημερινών ανταγωνιστών εμφανίζεται περιορισμένη. Μόνον η klöckner πραγματοποίησε προς το παρόν επενδύσεις στον τομέα των σωλήνων παροχής αερίου λόγω της εξαγοράς των ανατολικογερμανικών παραγωγικών εγκαταστάσεων Muldenstein. Για όλους τους άλλους ανταγωνιστές, η διεύρυνση του φάσματος των προϊόντων τους, κυρίως από άποψη διαμέτρου των σωλήνων, κρίνεται ως δαπανηρή και, λόγω της υφισταμένης πλεονάζουσας ικανότητας, ως μη πιθανή για οικονομικούς λόγους.

(106) Τα κίνητρα για την είσοδο στην αγορά ή για την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά πρέπει να θεωρηθούν σημαντικά, δεδομένου ότι:

— υπάρχει σε μεγάλο βαθμό πλεονάζουσα παραγωγικότητα χάλυβα και όλων των ειδών χαλύβδινων σωλήνων σε όλη την Ευρώπη,

— ασκείται μεγάλη ανταγωνιστική πίεση στις αγορές χαλυβδοσωλήνων, ιδίως των απλών σωλήνων εμπορίου και μεταφοράς,

— η γερμανική αγορά είναι η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή αγορά για σωλήνες φυσικού αερίου και, χάρη στη γερμανική ένωση, εμφανίζει σήμερα πολύ υψηλό ποσοστό ανάπτυξης,

— έχουν τεθεί τα θεμέλια για την εσωτερική αγορά· η πρώτη πρακτική εφαρμογή λαμβάνει χώρα την 1η Ιανουαρίου 1993 μέσω των κοινοτικών κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων και πρόκειται να συνεχιστεί βαθμιαία μέσω της διαδικασίας τεχνικής εναρμόνισης.

(107) Υπό τις ειδικές περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης, επιβάλλεται να υποβληθεί σε ιδιαίτερη και διεξοδική παρατήρηση το χρονικό διάστημα, το οποίο θεωρείται ως εύθετο για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του δυνητικού ανταγωνισμού στο πεδίο δραστηριοτήτων των μερών.

Για την αξιολόγηση των χρονικών συντελεστών του δυνητικού ανταγωνισμού, τρία χρονικά σημεία έχουν σημασία σε σχέση με τα υφιστάμενα νομικά και τεχνικά εμπόδια. Αυτά είναι το έτος 1993 με την μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο των κοινοτικών κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων το έτος 1994 με την αναμενόμενη εναρμόνιση της παραγωγής των σωλήνων από χάλυβα, και το έτος 1996 οπότε θα τεθεί σε ισχύ το μεγαλύτερο μέρος των προτύπων για τους σωλήνες παροχής αερίου.

Η κατάργηση αυτών των εμποδίων έχει σημαντική επίδραση στην πρόσβαση στην αγορά, επειδή οι σημαντικοί ανταγωνιστές της Κοινότητας πρέπει να προηγηθούν των καλπαζουσών διαρθρωτικών μεταβολών στην αγορά. Ενόψει των εξαιρετικών συνθηκών αυτής της υπόθεσης, όπως επισημαίνεται κατωτέρω, είναι εύλογο, λόγω του προοδευτικού χαρακτήρα των αναμενομένων εξελίξεων, να λαμβάνονται αυτές υπόψη για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από ότι θα ήταν πρόσφορο υπό άλλες συνθήκες.

(108) Σχετικά με τα υφιστάμενα νομικά και τεχνικά εμπόδια, διαπιστώθηκε κατά την προηγούμενη έρευνα ότι κοινοτικοί κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων πρόκειται να τεθούν σε εφαρμογή σε λίγους μήνες και θα καταστεί πλήρως αποτελεσματική όταν ολοκληρωθεί η εναρμόνιση των τεχνικών προδιαγραφών. Επομένως, ο στόχος της δημιουργίας της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς επιτυγχάνεται βαθμιαία, ακόμη και αν η υλοποίησή του απαιτεί ακόμη μερικά χρόνια. Στην προκειμένη περίπτωση, η εναρμόνιση των προδιαγραφών για σωλήνες παροχής αερίου απαιτεί δύο μέχρι τέσσερα έτη, είναι όμως βέβαιο ότι θα τεθούν σε ισχύ, όπως εκτίθεται ανωτέρω, και υπάρχουν ήδη για τους δυτικοευρωπαίους κατασκευαστές σημαντικά κίνητρα για την είσοδό τους στην αγορά.

(109) Μέχρι σήμερα, οι μεγάλοι δυτικοευρωπαίοι κατασκευαστές, όπως η British Steel, η Usinor και η ILVA, δεν κατέχουν κανένα ή δεν κατέχουν σημαντικό μερίδιο στη γερμανική αγορά σωλήνων παροχής αερίου, και δεν έχουν δημιουργήσει αξιόλογο δικό τους δίκτυο διανομής· ούτε έχουν χρησιμοποιήσει σε σημαντικό βαθμό ανεξάρτητους εμπόρους. Ωστόσο, λόγω της ασφάλειας του νέου πλαισίου για τον ανταγωνισμό στο μέλλον και της επικείμενης μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας, οι μεγάλοι αυτοί κατασκευαστές θα προηγηθούν να αντλήσουν όλο και περισσότερα ωφέλη από τις δυνατότητες που τους προσφέρονται.

(110) Λόγω των ειδικών συνθηκών της παρούσας υπόθεσης, η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι μπορεί βάσιμα να θεωρηθεί ότι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να προκύψουν από αυτήν αισθητές επιπτώσεις στη γερμανική αγορά πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας εναρμόνισης. Οι λόγοι που οδηγούν σ' αυτό το συμπέρασμα είναι οι ακόλουθοι:

— κατ' αρχάς, οι δυνητικοί ανταγωνιστές όπως η ILVA, η British Steel, και η Usinor-Sacilor πρέπει να αναζητηθούν μεταξύ των μεγαλύτερων κατασκευαστών χάλυβα. Αυτοί έχουν τις δυνατότητες να αξιοποιήσουν οι ίδιοι αμέσως —έστω και ανεπαρκώς— τις ευκαιρίες τις οποίες δημιουργεί η οδηγία για τις δημόσιες συμβάσεις. Τούτο ισχύει κυρίως επειδή ήδη στη Γερμανία ασκούν δραστηριότητες σε γειτονικές αγορές σωλήνων, δεν φαίνεται να υπάρχει υπολογίσιμο εφάπαξ κόστος για την είσοδο στην αγορά (sunk costs), και διαθέτουν ήδη για ορισμένο τμήμα της παραγωγής τους εγκρίσεις εκ μέρους της TÜV, για δε το εναπομένον τμήμα μπορούν να λάβουν σχετικά εύκολα, από άποψη απαιτούμενου χρόνου και αναμενόμενου κόστους, τις εγκρίσεις αυτές,

— δεύτερον, υφίστανται, όπως εκτίθεται ανωτέρω, ισχυρά κίνητρα για την είσοδο στην αγορά,

— τρίτον, παρά το ότι η ζήτηση στη Γερμανία είναι κατακερματισμένη, σημαντικό τμήμα της γερμανικής αγοράς σωλήνων παροχής αερίου διέπεται από τους κοινοτικούς κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων,

— τέλος είναι εύλογο να ληφθεί ως δεδομένο ότι οι γερμανικές επιχειρήσεις αερίου, ιδίως οι μεγάλοι πελάτες, θα προσπαθήσουν να παρασύρουν τους μεγάλους δυτικοευρωπαίους προμηθευτές στη διαδικασία του ανταγωνισμού στη γερμανική αγορά. Αφενός, δεδομένου του πολύ υψηλού συνδυασμένου μεριδίου αγοράς των MRW/Hoesch διαθέτουν ορθολογικό κίνητρο για να αναζητήσουν εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού και, αφετέρου, έχουν τη νομική υποχρέωση να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της οδηγίας για τις δημόσιες συμβάσεις, και οι μεγάλοι δυτικοευρωπαίοι προμηθευτές διαθέτουν νομική κάλυψη όταν δεν εκτελούν τις υποχρεώσεις αυτές.

(111) Τα μέρη επεσήμαναν επίσης την ταχεία αύξηση των εισαγωγών ημικατεργασμένων προϊόντων χάλυβα και απλών σωλήνων μεταφοράς από την Ανατολική Ευρώπη. Αναφέρθηκαν ιδιαίτερα στο χαμηλό εργατικό κόστος σε σύγκριση με τους παραγωγούς της Κοινότητας και στο ότι μερικοί από τους παραγωγούς αυτούς διαθέτουν την απαραίτητη έγκριση εκ μέρους της TÜV. Οι προμηθευτές της Ανατολικής Ευρώπης δεν είναι ικανοί να περιορίσουν το πεδίο δραστηριοτήτων της MRW/Hoesch. Παραμένουν, πάντως, πιθανή πηγή δυνητικού ανταγωνισμού, πέρα από τον αναμενόμενο πραγματικό ανταγωνισμό που ασκούν οι δυτικοευρωπαίοι προμηθευτές.

3.4. Συμπεράσματα

(112) Υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι, λόγω του μεγάλου συνδυασμένου μεριδίου της MRW/Hoesch στη γερμανική αγορά σωλήνων παροχής αερίου σε συνδυασμό με τα ανταγωνιστικά τους πλεονεκτήματα έναντι των λοιπών γερμανών και αλλοδαπών ανταγωνιστών, τα ενδιαφερόμενα μέρη διαθέτουν, κατά το χρόνο της ολοκλήρωσης της συγκέντρωσης πεδίο δραστηριοτήτων, το οποίο δεν ελέγχεται πλήρως άμεσα από τους υπάρχοντες ανταγωνιστές.

(113) Κατά την εκτίμηση του, κατά πόσον η θέση της MRW/Hoesch στην αγορά είναι τέτοια ώστε να περιορίζει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι σήμερα οι μεγαλύτεροι δυτικοευρωπαίοι ανταγωνιστές, συγκεκριμένα η ILVA, η British Steel και η Usinor-Sacilor είτε δεν ασκούν καθόλου είτε ασκούν δραστηριότητες περιορισμένης εκτάσεως στη γερμανική αγορά. Παρόλα αυτά, υφίστανται μεγάλα κίνητρα για την είσοδο στην αγορά όχι μόνο για τους δυτικοευρωπαίους ανταγωνιστές, αλλά και για τους κατασκευαστές σωλήνων από χάλυβα της Ανατολικής Ευρώπης.

(114) Η οδηγία ΕΟΚ για τις δημόσιες συμβάσεις, η οποία πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή σε λίγους μήνες, μεταβάλει τις διαρθρωτικές δυνατότητες εισόδου των αλλοδαπών επιχειρήσεων στην αγορά. Η αποτελεσματικότητα των κοινοτικών κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων θα αυξάνεται βαθμιαία, και με την ολοκλήρωση της διαδικασίας εναρμόνισης θα αποκτήσει πλήρη αποτελεσματικότητα. Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν άλλα ουσιώδη εμπόδια για την είσοδο στην αγορά, θεωρείται δεδομένο ότι, ακόμη και αν στην αρχή της συγκέντρωσης υπάρξει δεσπόζουσα θέση στην αγορά, η θέση αυτή θα διατηρηθεί για περιορισμένο μόνο χρονικό διάστημα· δεδομένου ότι είναι πολύ πιθανό ο νέος ανταγωνισμός να υποσκάψει τη θέση της MRW/Hoesch στη γερμανική αγορά σωλήνων παροχής αερίου.

VI. Γενική εκτίμηση

(115) Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση δεν θεμελιώνει, στις διάφορες γεωγραφικές αγορές σωλήνων, που επηρεάζονται από τη συγκέντρωση, δεσπόζουσα θέση που να είναι δυνατόν να εμποδίσει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό σε σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση των Mannesmannröhren-Werke AG και Hoesch AG κηρύσσεται συμβατή με την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις ακόλουθες επιχειρήσεις:

Mannesmannröhren-Werke AG
C/O Bruckhaus Westrick Stegemann
Freiligrathstrasse 1
DW-4 000 Düsseldorf

z.Hd. von Herrn Rechtsanwalt Moosecker
Τέλεφαξ: (0049) 211 49 79 103·

Hoesch AG
C/O Bruckhaus Westrick Stegemann
Freiligrathstrasse 1
DW-4 000 Düsseldorf

z.Hd. von Herrn Rechtsanwalt Moosecker
Τέλεφαξ: (0049) 211 49 79 103.

Βρυξέλλες, 12 Νοεμβρίου 1992.

Για την Επιτροπή
Leon BRITTAN
Αντιπρόεδρος